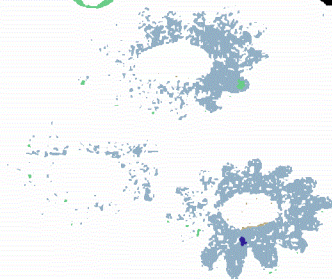

აკ. ღავითიანი, ვ. მუხაზღიანი, თ. ცინიხელი

ქართული

ენა

საქართველოს სსრ რუსული სკოლის
IV კლასის სახელმძღვანელო

მეექვსე გამოცემა

დამტყიცა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ

გამომცემლობა „განათლება“
თბილისი — 1989

მხატვარი ზ. ღიზსაძე

7
8
(
1
,

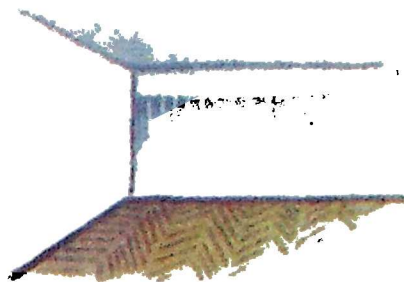
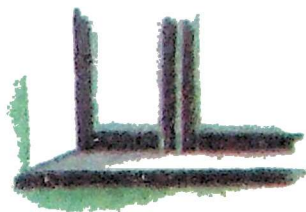
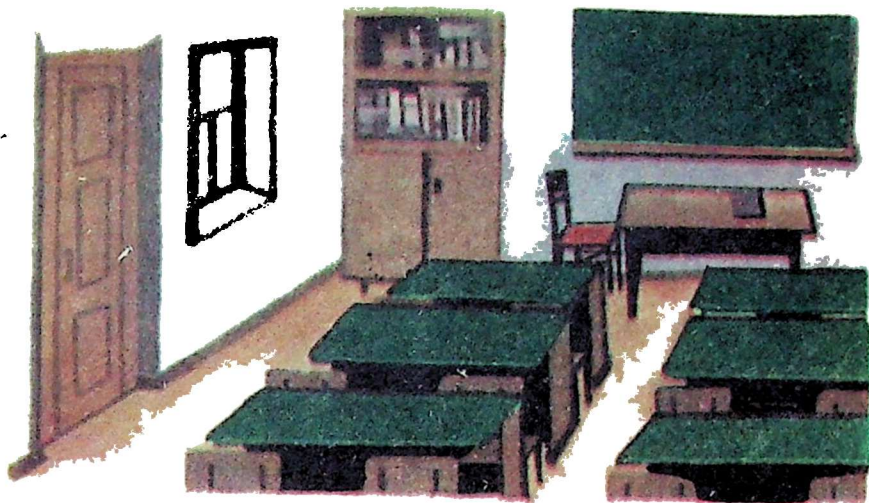
4306020300 — 002
D ————— 76 — 89
M 602(08) — 88

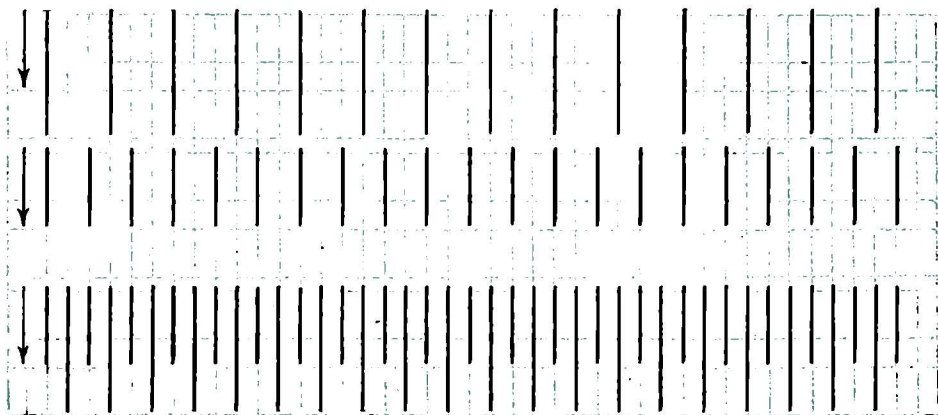
© გამომცემლობა „განათლება“, 1981

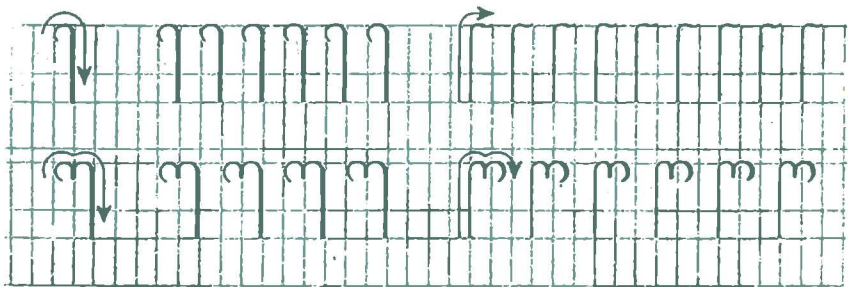
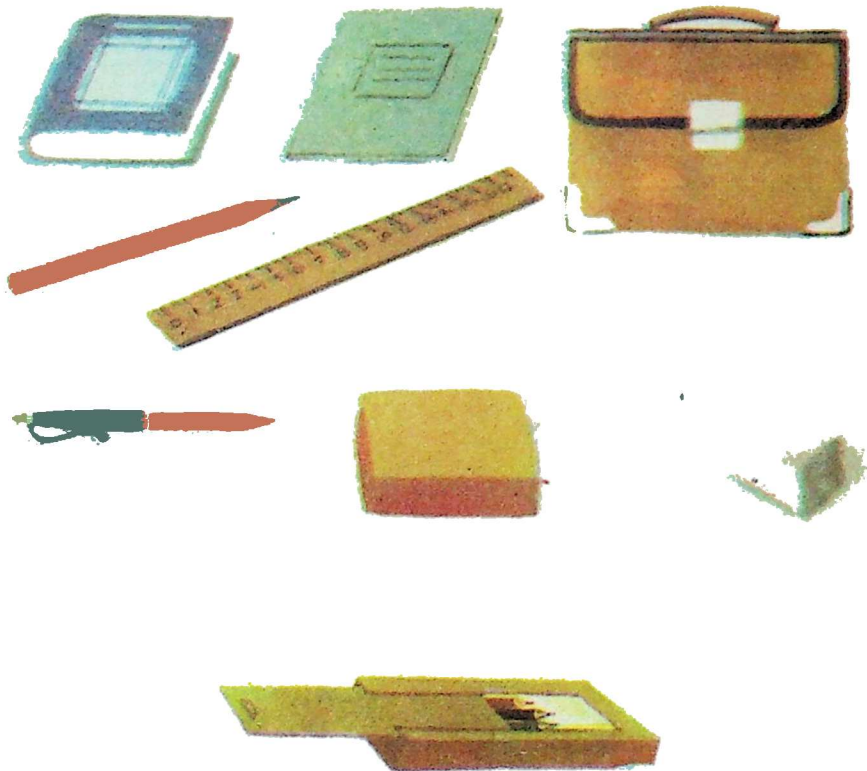
ISBN 5-505-00131-9

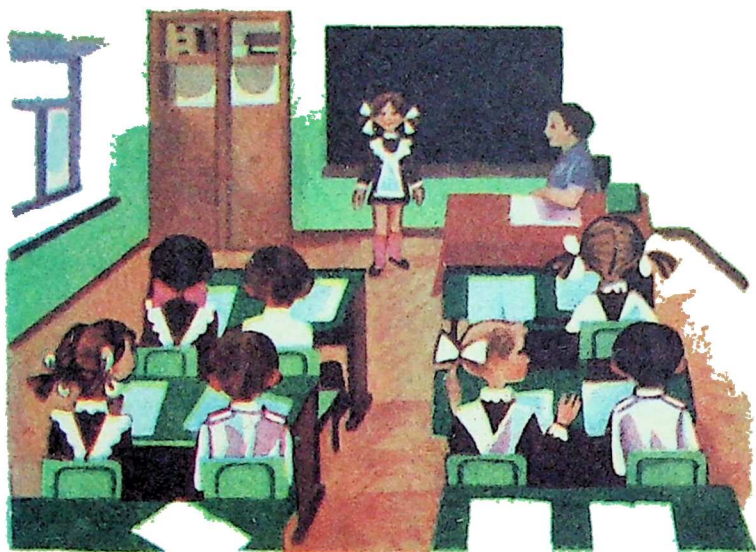

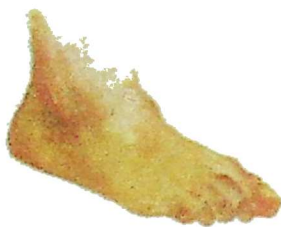

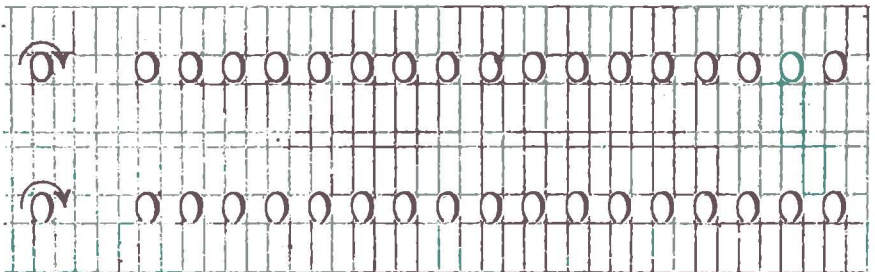

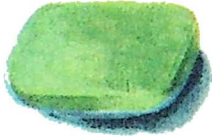
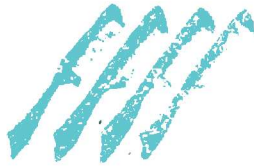

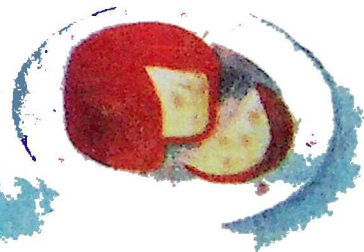

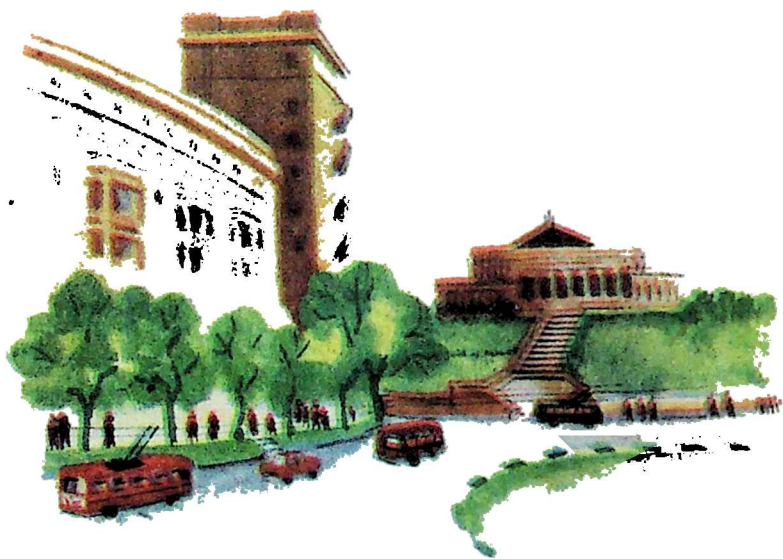

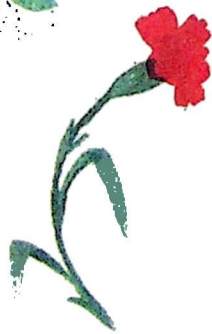

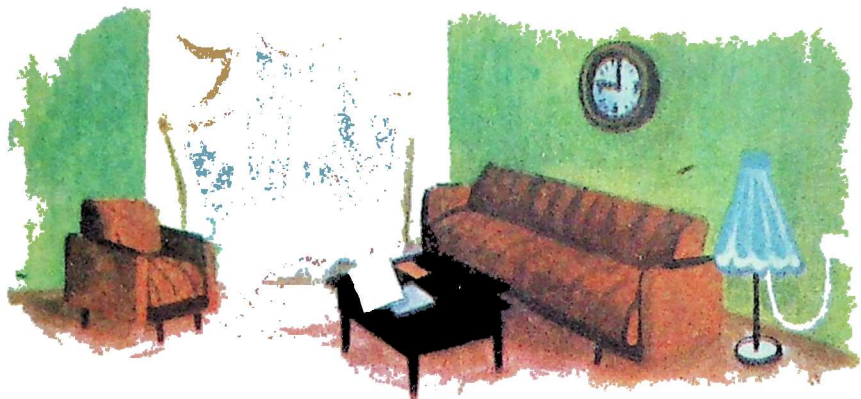

ոՆ

ո Ն

ոՆ. Նո. Նո ոՆ.

ո	Ն	ո Ն	ո Ն	ո Ն	ո Ն
Ն ո	ո Ն				

Ենչտո
 Են չ տո
 Ե չ չ տ ո
 Ե ո

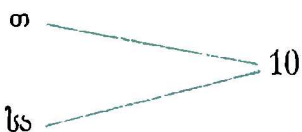

ոՆ. չ-Եո. Եո-չ. չ-տո. տո-տո. տչ-տո.
 տչ-Եո. Եչ-չ-տո.

չո Ենչտո, չո Եոչ, չո տոտո, չո տչտո.
 չո տչԵո.

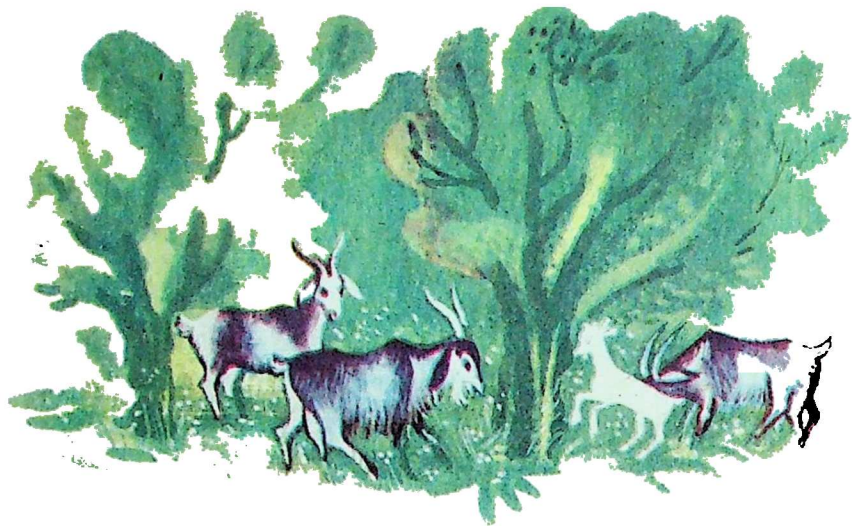
ոՆ Ենչտոչ, ոՆ Եոչչ, ոՆ տոտոչ, ոՆ տչ-
 տոչ, ոՆ տչԵոչ.

չո չտո տոտո, չո չտո տչԵո, չտո Ենչտոչ.

տ ———— 100

Ե տ տ Չ Ե ո,
 չ տ ո Ե չ տ ո չ.

ბე
ბ ე

ბე. ეს. თხა. თე-ა. სე-სე. თი-ხა. სხ-ბე.
სხ-თი-თე.

აი ბე. აი სხბე. აი თიხა. აი თხა. აი
თითი. აი სხთითე. აი თეა. აი სესე.

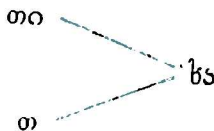
ათი ბე. ათი თხა. ათი თითი. ათი სხ-
თითე.

ეს თეა. ის სესეა.

ეს თხა თეახა. ის თხა სესეხა.

სესე, აი თეახ თახი. ეს თახი თეახა.

სხ

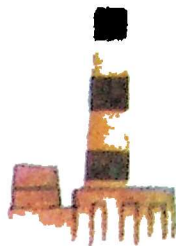

ბ ე ბე. სხბე.
ეს თხა თეახა.

მილი
მი ლი
მი ლ ი

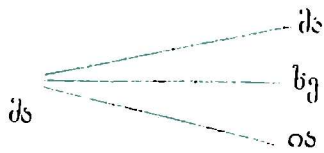
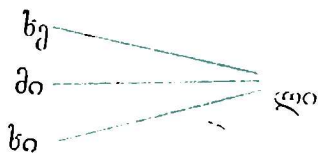
მ ლ

სმა. მა-მა. მა-სე. მი-ლი. სე-ლი. სი-ლი.
სას-ლი. მა-მა-ლი. მე-ლი-ა.

აი მილი. აი სამი მამალი. აი სელი.
აი სილი. აი სასლი. აი მისა. აი მასე. აი
საღათი. აი მელია.

ეს მილია. ის სელია. ეს მისაა. ის მათაა.
ეს მელიაა.

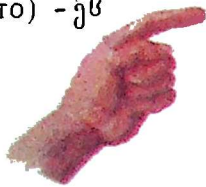

სა

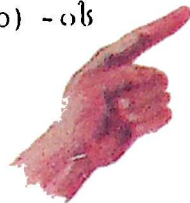
ი

მ ლ მ ა მ ა ლ ი .
ეს მ ის ა ს მ ა მ ა ლ ი ა .

(этот, эта, это) - ეს

(тот, та, то) - ის

В грузинском языке нет грамматической категории рода. Поэтому трем вариантам указательных местоимений соответствует одно указательное местоимение, напр.:
 этот наперсток — ეს სათითუა. тот наперсток — ის სათითუა.
 эта коза — ეს თხაა. та коза — ის თხაა.
 это дерево — ეს ხეა. то дерево — ის ხეა.

ეს

თუაა

ხეა

თითია

სათითუა

თხილია

ის

სესეა

თიხაა

სათითუა

თახია

ხილია

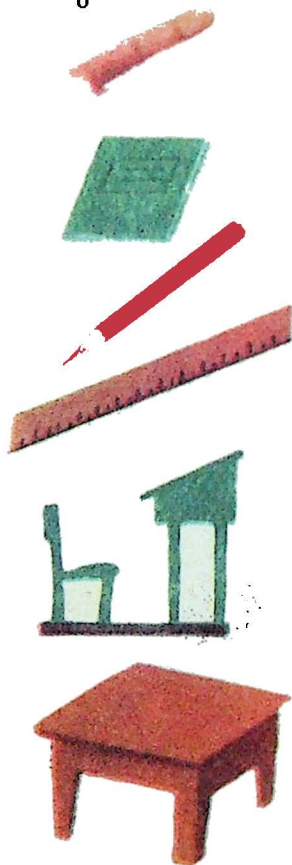
ეს ლალია.

ის მისაა.

1. Назовите предметы по-грузински и добавьте указательные местоимения **ეს** и **ის**.

ეს

ის

2. Переведите (устно) на грузинский язык:

Это — моя рука.

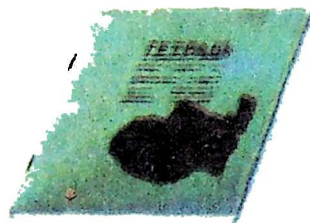
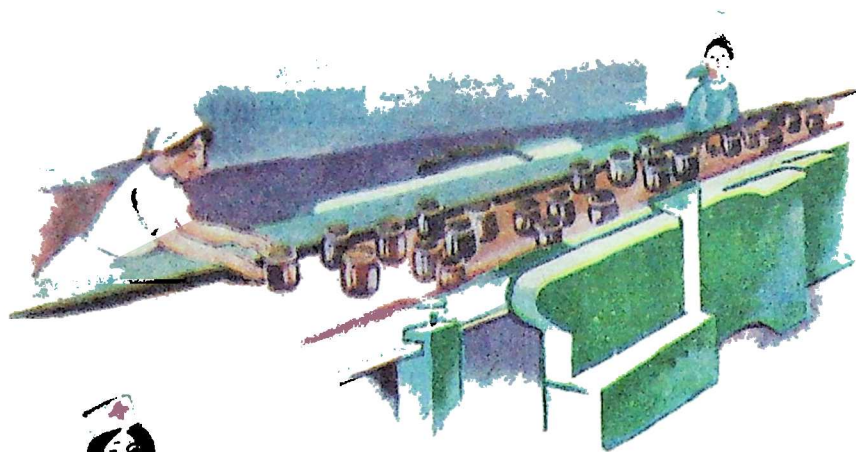
Этот — мой дом.

Эта — отцова рубашка.

То — твое лицо.

Та — твоя комната.

Тот — мамин халат.

ქილა
ქი ლა
ქ ი ლ ა

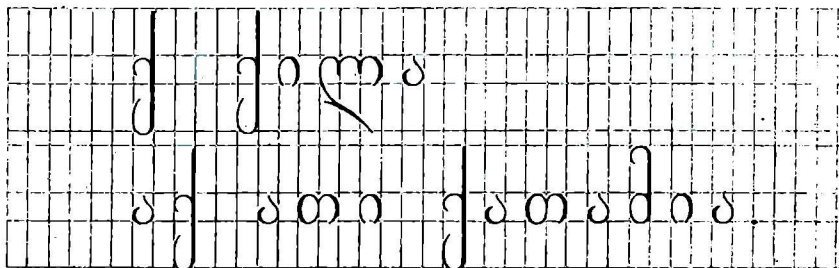
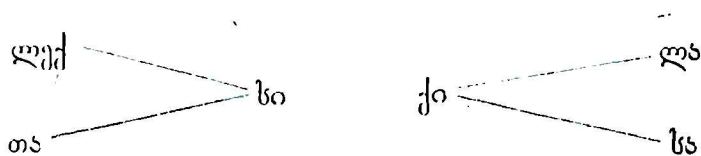
აქ. იქ. ქი-ლა. ქა-ლი. ლა-ქა. ლექ-სი.
ქა-ლა-ქი. ქა-თა-მი. სა-ქათ-მე.

აი ქილა. აი ქალი. აი ექიმი. აი ექიმი
ქალი. აი ლაქა. აი სამი ქათამი. აი საქათ-
მე. აი ლექსი. აი ქალაქი.

აქ ქათამია, იქ საქათმეა.

ეს ქილაა, ის ხილის თასია.

ეს მინას ხალათია. იქ ლაქაა.

აქ (здесь) .

იქ (там) .

აქ

სახლია

ქათამია

ხილია

საათია

იქ

ბილია

მამალია

ქილია

თასია

❶ переведите (устно) на грузинский язык:

Здесь дом. Там комната.

Здесь школа. Там клуб.

Здесь пол. Там потолок.

Здесь рыба. Там лук.

Здесь тетрадь. Там книга.

Здесь карандаш. Там ручка.

Здесь дерево. Там куст.

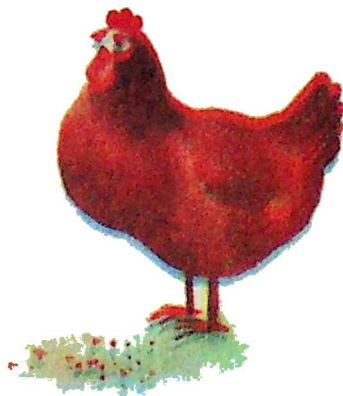
აქ მამალია.

მამალი აქაა?

ეს მამალია.

მამალი ესაა?

იქ ქათამია.
ქათამი იქნა?
ის ქათამია.
ქათამი ისნა?

ეს ლაღია.
აქ ლაღობ.
ლაღი აქნა.

ის მისნა.
იქ მისნა.
მისნა იქნა.

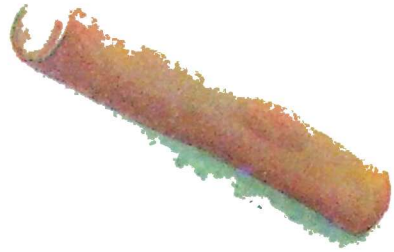

მოწი

მო რი

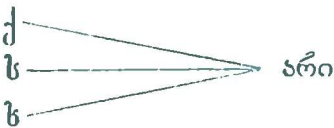
მ ო რ ი

ო რ

ო-რი. ქო-რი. ორ-მო. თა-რო. ქა-რი.
ხა-რი. ლო-მი. ხერ-ხი. თეთ-რი. ო-თა-რი.
მა-რი-ლი. მარ-ხი-ლი.

ეს მოწია, ის თოხია, აქ ორი მოწია.
იქ ოთხი თოხია, აქ ოთხი თარო არის.
იქ ორი მარხილია, აქ ორმოც, იქ ხარია.
ეს სოხოს ოთახია, აქ სამი თარო არის.
იქ ოთხი მერხია.

ო რ ორი ოთარო
ეს ოთარის ხარია

არის — ა

В грузинском языке, в отличие от русского, употребление в речи глаголов-связок обязательно. Глагол-связка третьего лица არის чаще встречается в сокращенной форме ა, хотя допустимо и его употребление в полной форме.

ეს მისა არის.

ეს მისაა.

ეს მილი არის.

ეს მილია.

ის ლომი არის.

ის ლომია.

● Ответьте на вопросы, назовите предметы по-грузински:

რა არის ეს?

რა არის ის?

ეს რა არის?

ის რა არის?

ეს არის

ის არის

ეს არის

ის არის

ეს არის

ის არის

რბ არის აქ?

აქ რბ არის?

აქ არის ქათამი.

აქ ქათამია.

აქ ოთახი არის.

აქ ოთახია.

რბ არის იქ?

იქ რბ არის?

იქ არის მამალი.

იქ მამალია.

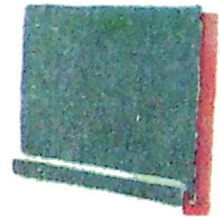
იქ თარო არის.

იქ თარია.

აქ არის

იქ არის

აქ არის

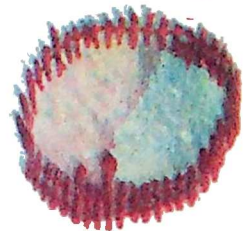
იქ არის

აქ არის

იქ არის

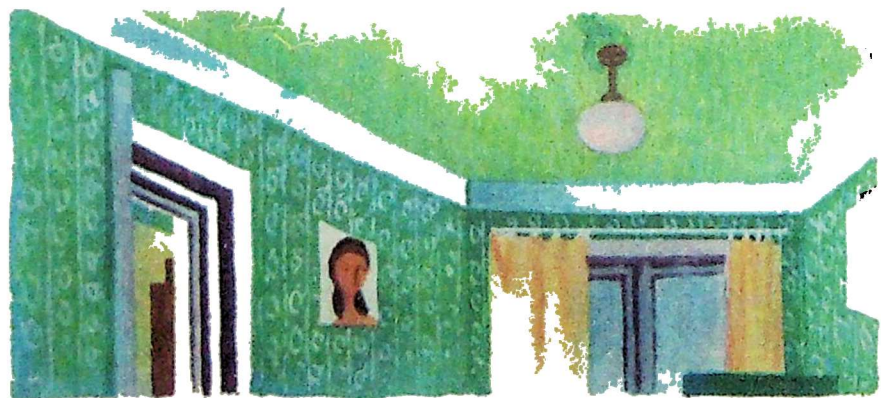

აქ არის

იქ არის

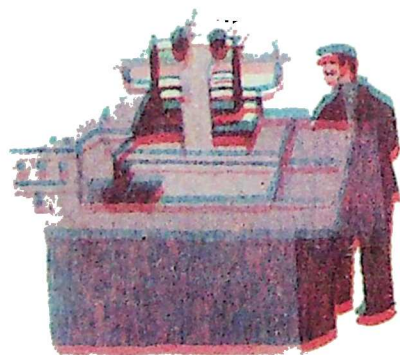
ჭიქა
 ჭი ქა
 ჭ ი ქ ა

ჭი-ა. ჭი-ქა. ჭე-რი. სა-ჭო. ხო-ჭო. სო-
 ჭი. ი-ჭერს. ჭრე-ლი. ჭარ-ხა-ლი. ჭი-ა-მა-ი-ა.
 ეს არის ჭიქა. ის არის ჭერი. ეს ჭი-
 ქაა. ის ჭერია.

აქ არის ჭარხალი. აქ ჭარხალია. იქ არის
 ხაჭო. ხაჭო ხაჭმელია. ჭოლა ხაჭოს ჭამს.
 ლალი ჭარხალს ჭრის. ჭია ჭარხალს ჭამს.
 ქეთო ჭიამიას იჭერს. ხოჭო ჭრელია.

ე ჭერი. სოჭი.
 ჭოლა ხაჭოს ჭამს.

ჩუ რჩ ს ე ლ ა
 ჩუ რ ჩ ს ე ლ ა
 ჩ უ რ ჩ ს ე ლ ა

ჩა-ი. ჩუ-მი. ჩი-რი. ჩარ-ჩო. ჩე-მი. ჩარ-
 ხი. უთხ-რა. ჩურ-ჩსე-ლა. ჩა-მი-ჩი. სუ-რა-თი.

ეს არის ჩურჩსელა. ის არის ჩარჩო. აქ
 არის ორი ჩურჩსელა. იქ არის ჩურჩსელა.
 ეს ჩემი ჩურჩსელაა.

ეს სოხოს სურათია. ის ჩემი სურათია.
 აქ არის ჩირი. იქ არის ჩამიჩი. ჩირი
 სმელი სილია. მისა ჩირს ჭამს.

ეს მისას ჩარჩია. იქ მისას ჩარჩის სმა-
 ური ისმის. აქ ჩემი ჩარჩია. ჩემი ჩარჩი
 ჩუმიია.

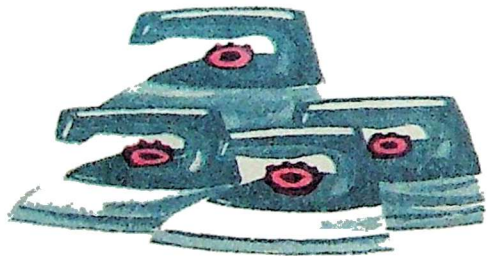
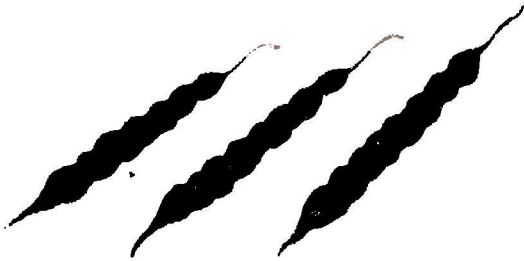
რო

უ

თო

1	2	3	4	5
ერთი	ორი	სამი	ოთხი	ხუთი

Назовите предметы по-грузински, указав на их количество:

აქ არის ორი ჭიქა. იქ არის სამი ჭიქა. სულ ხუთი ჭიქაა.
აქ არის ერთი უთო. იქ არის ოთხი უთო. სულ ხუთი უთობა.

Назовите предметы по-грузински:

ეს აწის

ის აწის

ეს აწის

ის აწის

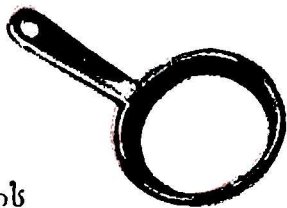

ეს აწის

ის აწის

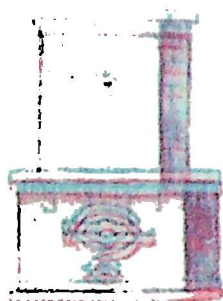
ეს აწის

ის აწის

ჩ უ ჩ ა წ ჩ თ, ჩ უ ძ ი.
ჩ ე ძ ი ჩ ა წ ხ ი ჩ უ ძ ი ა.

დილი
 დი-ლი
 დ ი ლ ი
 ღ

ღა-რი. ჭა-ღი. ღა-მე. დი-ლი. ღე-რო.
 მა-ღა-ლი. ჭა-ღა-რა.

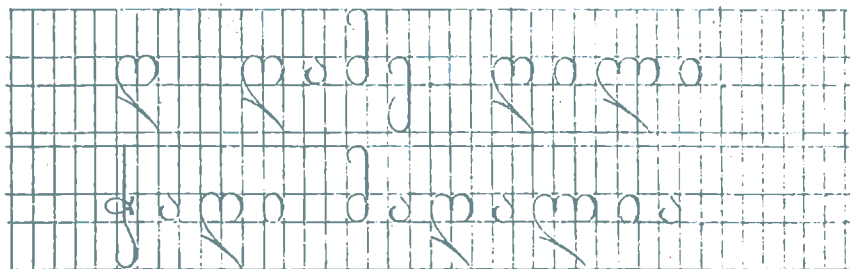
ეს სახლია. იქ ღარია. ეს ჭერია. აქ ჭა-
 ღია. ეს ოთახია. იქ ღუმელია. ეს მაღალი
 ჭერია. ის არის მაღალი ჭერი. ის არ არის
 მაღალი ჭერი.

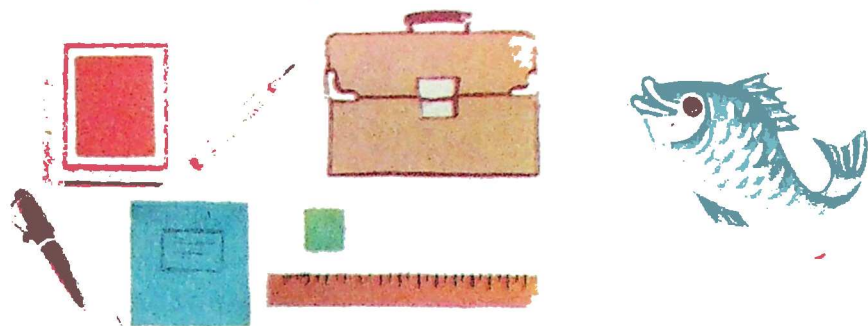
ეს ხალათია. იქ ხუთი დილია.

სოჭი მაღალი ხეა. ეს ხის ღეროა. ღე-
 რო მაღალია. მაიას მამა ჭაღარაა.

ეს არის ორმო. ეს ორმოა. ორმო არის
 ღრმა. აქ საღორეა. იქ ღორია.

ღ ————— 2

ვაზი
 ვა ზი
 ვ ა ზ ი
 ვ ზ

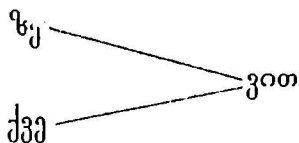
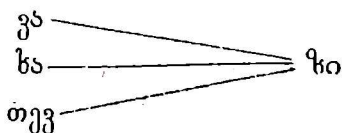

ვა-ზი. ხა-ზი. თევ-ზი. ხახ-ვი. თა-ვი.
 ზო-ლი. ზე-ვით. ლა-მა-ზი. მზე. ზის.

აი ვაზი. ეს ხაზია. ის ზოლია. აი თევ-
 ზი. აი თავი. ეს თევზის თავია. აი ხახვი.
 ის ხახვის თავია.

ეს არის ხახლი. ხახლი ქვისაა. აი თა-
 მაზი. აი მზია, ეს არის ზაზა. ეს არის თა-
 მაზი. ის არის მზია.

იან ლამაზია. ზურამ იაზე ლექსი თქვა.
 აქ საქათმეა. საქათმე ხისაა. იქ ქვის ხახ-
 ლია. მზიას ხახლის ახლოს ზეა. თამაზი
 ქვაზე ზის. ზაზა ზევით ზის.

Пოსлелოგ — სე

Послелოგ — სე в основном имеет значение русского предлога на. Он ставится после слова (и поэтому называется послелогом). Напр.:

სეზე — на дереве

სელზე — на руке

თავზე — на голове

ხაზზე — на линейке

მზეზე — на солнце

ქვაზე — на камне

- Переведите (устно) на русский язык и составьте предложения:

სეზე. თევზზე. თავზე. ხაზზე.

მე ვსივარ.

ის წის.

მე ვსივარ მეწზე.

ის წის ურეშზე.

მე ვსივარ ქვაზე.

ის წის სეზე.

მე ვსივარ აქ.

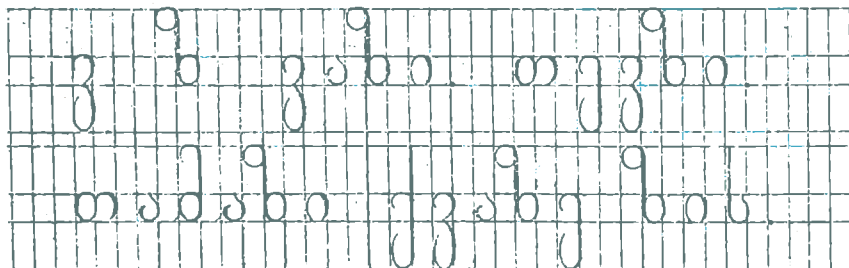
ის წის იქ.

- Скажите по-грузински:

Я сижу на стуле.

Стул стоит на полу.

На стене висит картина.

Назовите части тела и добавьте послелог —

☞ Переведите (устно) на грузинский язык:

Здесь классная комната,
Это пол. Это шкаф. Шкаф стоит на полу.
Это парта. Парта стоит на полу.
Я сижу на парте.
Зураб сидит на парте.
Это стол. Стол стоит на полу.
На столе лежит журнал. Этот журнал здесь, на парте.
Тот журнал там, на столе.

უვა

უ ვ

უ ვ

უ-ვა. უ-რი. ე-ლი. ე-ვის. ვა-ვი. ე-ე-ლი. მა-უვა-ლი. ვა-ვი-ლი. სა-უვა-ვი-ლე. აი უვა. ეს არის უვა. ეს უვაა. უვა სასმელია.

მე უვას ვვამ. ის უვას სვამს. მან უვას სვამს.

მე ლამაზი უვავილი მაქვს. თამაზს მუვალი აქვს.

უ

თ

ვი

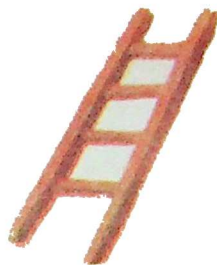

ლი

უ ვ ვ ვ ვ. უ ვ ა.
თ ლ ა მ ა ზ ი უ ვ ა ვ ი ლ ი ა.

კიბე
 კი ბე
 კ ი ბ ე

კა-ბა. ბი-ჭი. ბა-ღი. ბა-ღი. ბუ-წი. კა-
 რი. კბი-ლი.

ბურ-თი. თ-ბო-ბა. ა-ლუ-ბა-ღი. რკო.

აი სკოლა. აქ კიბეა. ეს სკოლის კიბეა.
 სკოლის კიბე მაღალია.

აი საკლასო ოთახი. აი კარი. საკლასო
 ოთახს ორი კარი აქვს.

აი კიბე. ეს მაკას კაბაა.

კო

რი

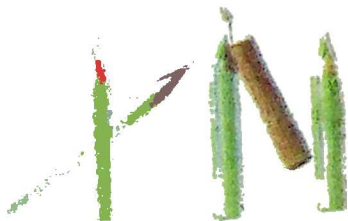
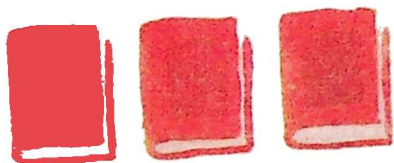
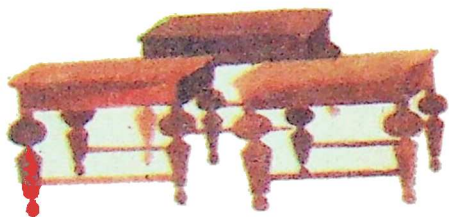
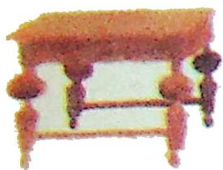
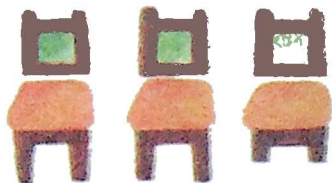
ბა

კა

ქო

ბა

კ ბ კაბა. კბილი.
 ეს მაკას კაბაა.

В грузинском языке для образования множественного числа имени существительного к его основе прибавляется суффикс —

Напр.: სკამ-ი (стул)
 მხოლობითი რიცხვი

სკამ-ებ-ი (стулья)
 მრავლობითი რიცხვი

Единственное
 число

Множественное
 число

სახლი

სახლები

კიბე

კიბეები

კარი

კარები

ბიჭი

ბიჭები

Выделите имена существительные единственного числа и поставьте во множественном:

ბიჭი ბურთს იღებს.

ბიჭები, ბურთები.

ეს არის ხარის რქა.

.....

Выделите имена существительные множественного числа и поставьте в единственном:

მერსებზე არის რვეულები.

მერსი, რვეული.

აქ არის ხარები.

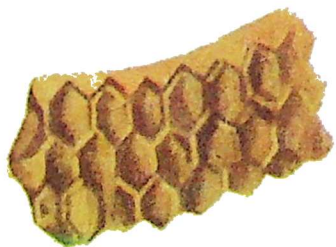
.....

იქ არის ხეები.

.....

Y

ფოთოლი

ფო თო ლი

ფოთოლი

ფა-ფა. თო-ფი. ფე-ნი. ფი-ჭა. ფე-რი.
ფუ-ლი. ფლა-ვი. თაფ-ლი. ფორ-მა. ო-ფო-
ფი. ფორ-თო-ნა-ლი.

აი ფოთოლი. ის მუხის ფოთოლია.

აი ფორთოხალი. ფორთოხალი ხილია.
რა ფერია ფორთოხალი? ფორთოხალი
უვითელია. ეს კაკლის ხის ფოთოლია. ის
ფორთოხლის ფოთოლია.

ფუ

ნი

ლი

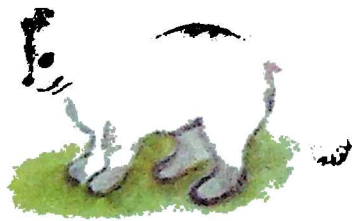
ფე

ხე

რი

ფ ფეხი. ფერი.

ფეფოს ფორმა აქვს.

პალტო
 პალ ტო
 პ ა ლ ტ ო

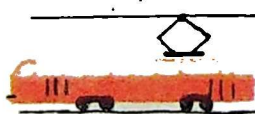

პე-რი. პი-რი. პა-პა. კა-ტა. ჩი-ტი.
 პეტ-რე. პა-ტა-რა. პა-ა-ტა. პა-ტა-კი. პე-პე-
 ლა. ტო-რო-ლა.

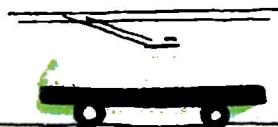
აი პალტო. ეს პატარა ტანსაცმის პალ-
 ტოა. ტანსაცმის პალტო ახალია. ის რუსი
 ფერისაა.

აქ არის კატა. იქ არის მეორე კატა. ეს
 კატა თეთრია. ის კატა ჭრელია.

იქ არის პაატა. აქ არის ბატი. იქ არის
 ჩიტი. ჩიტი ტოტზეა. ტორთლა ჩიტია.
 ჩიტი ჭიკჭიკებს.

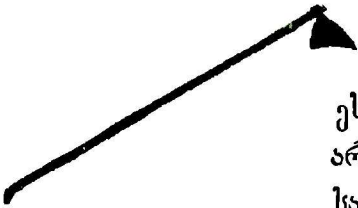
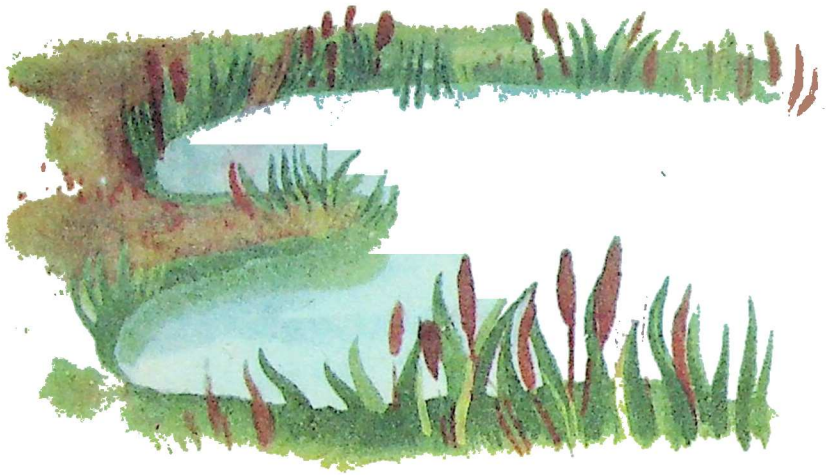
ეს არის

ეს არის

ეს არის

ეს არის თოხნი.
 ეს არის თოხნის ჰირი. ეს კი
 არის ტარი. თოხნის ტარი ხი-
 სსა.

თქვეი ჩქარა: ფეფომ ფისონ ფაფუკ ქურქზე თოვლის
 ფიფქი მიაგარა.

პირველი	მეორე	მესამე	მეოთხე	მესუთე

ტა

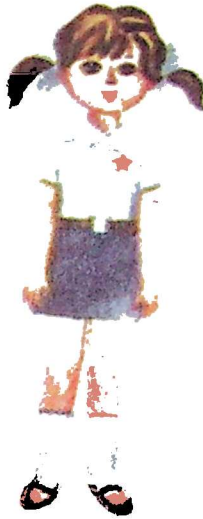
ტა

რი

ფა

თა

ფა

ტასო ოქტომბრელია. ის ჰატაკს აბარებს უფროსებს.
- ტუული არ თქვა, ყოველთვის ძართალი იღაპარაკე! -
ასე ამბობს ოქტომბრელი.

ფული

ერთი
კაპიკი

ორი
კაპიკი

სამი
კაპიკი

ხუთი
კაპიკი

ვ გ პირი. ტაფა.
პატარა პატა ტირის.

ძაღლი
ძაღ ღი
ძ ა ღ ლ ი

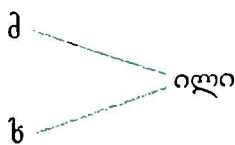
ძუ-ა. ძი-ღი. ძაღ-ღი. ძრო-ხა. ძეს-ვი.
ძუა-ღი. ძმა-რი. ძმა. ძე.

უკუღა ძაღლი ავი არ არის. მურია
ავია. ძაღლი ძუაღს სრავს.

ტასო ჰატარა ძაღლს ძესვს აჭმევს. ძაღლი
უეფს. მიძმარავი ძაღლი მეფეფარზე უარესია.

ეს არის ძროხა. ოთარი ღიას ძმა არის.
ღიას ძმას რძე უევარს. ღიას ძესვი უევარს.

მიხა ღიას ბიძაა. ის ღიას მამის ძმაა.

ძი ძმა ხმა.
ღიას ძმა ძლიერია.

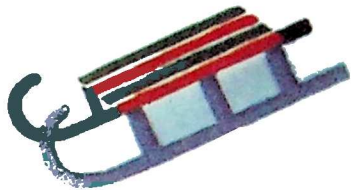

ცოგა

ცო გა

ც ი გ ა

ც ც

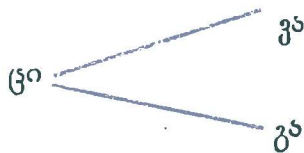
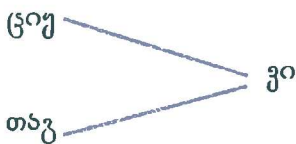

ცო-გა. ცო-ვა. ცო-ტა. გო-რი. ცხე-ლი.
 ცოე-ვი. თაგ-ვი. გაგ-რა. ცხო-ვე-ლი. ცი-
 გუ-რე-ბი.

ძიამ გოვის ცოგა გაუკეთა. გოვი ცოგით
 სრიალებს.

ცაცას ციგურები აქვს. გოგო თხილამუ-
 რებით სრიალებს. გარეთ ცივად.

არა სცივა გოვას,
 არცა იმის ცივას.

ც	გ	ც	ე	ვ	ი	გ	ე	მ	ი		
ც	ა	გ	ო	ს	ცი	გ	ა	ა	ქ	ვ	ს

წიწილა

წი წი ლა

წ ი წ ი ლ ა

წე-რო. წვი-მა. წყა-რო. წყა-ლი. წი-
წი-ლა. წა-მა-ლი. წელს. წერს.

აი კრუსი. აი წიწილა. კრუსი ერთია.
წიწილა ოცია. წიწილა წივის.

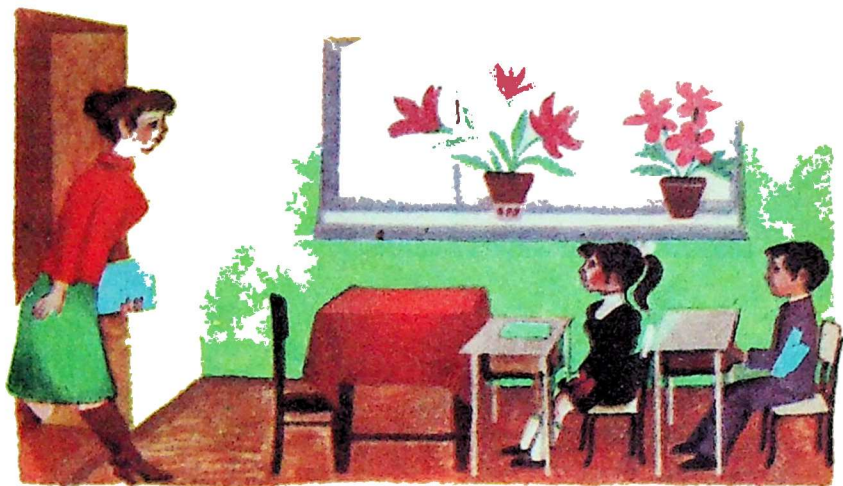
თემური წამალს სვამს. წამალი მწარეა.
თაფლი ტკბილია. თემური წამალს თაფლს
აუოლებს.

მაკას წითელი კაბა აქვს. ის კარგი
მოსწავლეა.

ერთი საათი სამოცი წუთია.

ერთი წუთი სამოცი წამია.

წ წამალი. წაბლი.
წიწილა წივის.

ქურნალი
 ქურ ნა ლი
 ქ უ რ ნ ა ლ ი
 ქ ნ

ქა-ნა. ქო-ლო. ვა-ჟი. ჟან-გი. ჟო-ნავს.
 ქუ-ქუ-ნა. ჟი-რა-ფი. უურ-ძე-ნი. სა-პო-ნი.
 ნა-პი-რი. ქარ-სა-ნა. პი-ო-ნე-რი.

ქუქუნა ქურნალს კითხულობს.
 რკინა იჟანგება. ექვანი ჟღარუნებს.

წელს ჩვენთან ორი ახალი მოსწავლეა:
 ერთი — გოგონა, ერთი — ვაჟი.

ანატოლი ვაჟია, ტანია — გოგონა. ჟანა
 გოგონაა, ნიკა — ვაჟი.

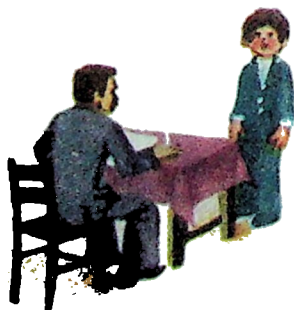
ნიკა ივანეს ძეა. ჟანა — ლევანის ასული.

ქ ნ ქ უ რ ნ ა ლ ი ვ ა ჟ ი
 ქ უ ქ უ ნ ა მ ჟ ი რ ა ფ ი ნ ა ს ა

Послелог — в основном соответствует двум русским предлогам: у и к. В сочетании с именами существительными, с глаголами нахождения они имеют значение предлога у, а с глаголами движения — значение предлога к.

- სკამი დგას მუწხთან — стул стоит у парты
ნავი არის ნაპირთან — лодка у берега.
ტანია არის ბებიასთან — Таня у бабушки.
ნავი მიცურდა ნაპირთან — Лодка подплыла к берегу.

Опишите картины, используя послелог — თან.

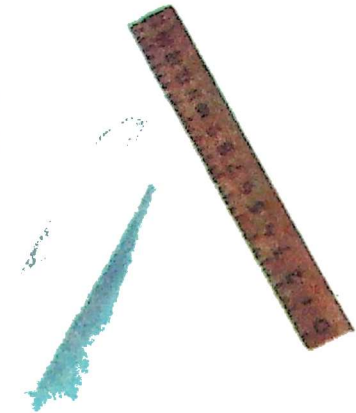

სასწავლო ნივთები

შპაპათ სიტყვათ

.იგნი

.არ.ი

სა.ა.აუი

.ან.არი

.ალამი

წიგნი სასწავლო ნივთია.
რვეული სასწავლო ნივთია.
კალამი სასწავლო ნივთია.
ფანქარი სასწავლო ნივთია.
სახაზავი სასწავლო ნივთია.
ცარცი სასწავლო ნივთია.

წიგნი, რვეული, კალამი,
ფანქარი, სახაზავი, ცარცი,
სასწავლო ნივთებია.

თვითონ ამოხსნა

ჯანსუღი ამოცანას ხსნის. ამოცანა მნელია.

— მოგეხმარო? — უთხრა ამხანაგმა.

— არა, მე თვითონ ამოვხსნი. — თქვა ჯანსუღმა.

ჯანსუღმა ბევრი იწვალა, ბოლოს ამოცანა ამოხსნა.

მასწავლებელს ძალიან ესიამოვნა, რომ ჯანსუღმა თვითონ ამოხსნა ამოცანა.

ჯონი
 ჯო ნი
 ჯო ნი

ჯა-მი. ჯო-ნი. უჯ-რა. მა-ჯა. მარ-ჯვე-ნა.
 ჯე-ჯი-ლი. ჯერ.

ჯემალს ბაბუა ჯიბოსათვის ჯონი მო-
 აქვს. ბაბუა ჯიბოს ჯიბის საათი აქვს. ჯა-
 ბას მაჯის საათი აქვს.

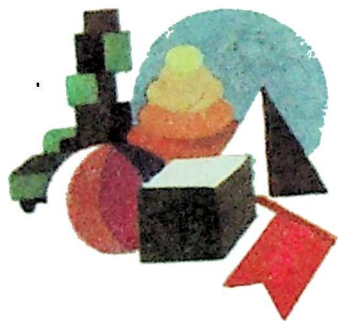
ჯუმბერი მარჯვე ბიჭია. მას ჯართი
 მოაქვს. იქ არის ჯაჭვი.

გაზაფხულზე ჯეჯილი ღაღანებს.

ასჯერ გაზომე, ერთხელ გაჭერი!

ერთხელ	ორჯერ	სამჯერ	ოთხჯერ	ხუთჯერ

ქ ქართი. ქიბე.
 ქემალმა ქიბოს აჭობა.

დროშა
დრო შა
დ რ ო შ ა

მე

ბა-დე. ხი-ღი. შე-შა. მუ-შა. შაშ-ვი. შე-
დის. დაშ-რა. შო-ში-ა. გა-შავ-და. დაშ-შვენ-
და. და-შაქ-რდა.

შიო შინ მიდის. აქ დიდი კიბუა. მინა
წედ ასულა. მია რადიოს უსმენს. შიომ და
შოთამ რძე დალიეს. შოთა მუშაა. შოთას
შარვალი შავია. შაქარი თეთრია. თემურმა
თევზი დაიჭირა.

თბილისი საქართველოს დედაქალაქია.

ერთი ჰატარა ბიჭი ვარ,
მემღერება და ვმღერი.
ჰატარა დროშა მიჭირავს
ლამაზი, ალისფერი.

მემღერება — мне хочется петь.

ლამაზი — красивый.

Грузинский послелог — ზი в основном соответствует русскому предлогу в. Напр.:

- в кармане
- в руке
- в стакане
- в банке
- (в доме) дома
- в школе
- в музее
- в окне и т. п.

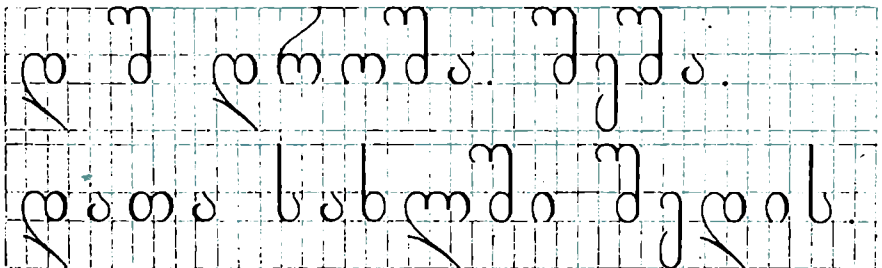
თარგმნეთ ქართულად. გამოიყენეთ სიტყვა „არის“,
 Чай в коробке. Каша в кастрюле. Варенье в банке.
 Свинья в свинарнике. Курица в курятнике. Колхозники
 в поле.

გამოიცან!

ბურღღუნა და ტანად დიდი,
 უყვარს თაფლი, ჰანტა, შინდი.
 გამოიცან, რას იგი?

(ცხადებ)

6	7	8	9	10
ექვსი	შვიდი	რვა	ცხრა	ათი

დედას მიეხმარა

მანია ეზოშია. იქ არიან თეო, დათა, ზაზა და ლალი.

— მანია, მოდი სახლში! — უთხრა დედამ,
— მამას უნდა შევხვდეთ. ის მალე მოვა.
მანია სახლში ავიდა, დედას მიეხმარა
და მამა ასადილა. მამამ შეაქო ქალიშვი-
ლი.

მოუფიქრებელი კითხვა

გზაზე ურემი მოდიოდა. ურემზე თივა
იდო. მეურმეს მგზავრი შემოხვდა.

— გამარჯობა, ძმაო!

— გაგიმარჯოს!

— ეს რა მოგაქვს?

— შეშა.

— რას აძობ? განა ეს შეშაა? ურემზე
ხომ თივა დევს?

— თუ თვითონაც კარგად ხედავ, რომ თი-
ვაა, რაღად მეკითხები? — უთხრა მეურმემ.

ჰამაკი
ჰამაკი
ჰამაკი

ჰა-ვა. ჰი-ნი. ჰა-ე-რი. ჰა-მა-კი. რე-ჰა-
ნი. ჰო-ბო-ი. ჰი-გი-ენა.

ჰამაკს თოკისაგან ქსოვენ. მანანას ჰა-
მაკში სძინავს. ბაღში სუფთა ჰაერია. გი-
ორგიმ სუფთა ჰაერზე გაისეირნა.

ძილის წინ ოთახში ჰაერი უნდა გავა-
სუფთაოთ. ჰირადი ჰიგიენის დაცვა ჯან-
მრთელობას აკაუებს.

ჰ ჰაერო.

ჰამაკს თოკისაგან
ქსოვენ.

ქართული ანბანი

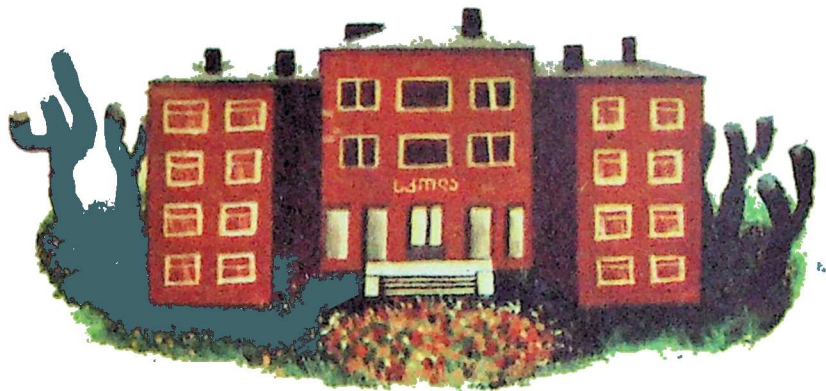
ა — ან	რ — რაე
ბ — ბან	ს — სან
გ — გან	ტ — ტარ
დ — დან	უ — უნ
ე — ენ	ფ — ფარ
ვ — ვინ	ქ — ქან
ზ — ზენ	ღ — ღან
თ — თან	ყ — ყარ
ი — ინ	შ — შინ
კ — კან	ჩ — ჩინ
ლ — ლან	ც — ცან
მ — მან	ძ — ძილ
ნ — ნარ	წ — წილ
ო — ოან	ჭ — ჭარ
პ — პარ	ხ — ხან
ჟ — ჟან	ჯ — ჯან
	ჰ — ჰაე

ქართულ ენაში ოცდაცამეტი ასო-ბგერაა; მათგან ხუთი: ა, ე, ი, ო, უ ხმოვანია, დანარჩენი—თანხმოვანი.

რიცხვები

1 — ერთი	11 — თერთმეტი
2 — ორი	12 — თორმეტი
3 — სამი	13 — ცამეტი
4 — ოთხი	14 — თოთხმეტი
5 — ხუთი	15 — თხუთმეტი
6 — ექვსი	16 — თექვსმეტი
7 — შვიდი	17 — ჩვიდმეტი
8 — რვა	18 — თვრამეტი
9 — ცხრა	19 — ცხრამეტი
10 — ათი	20 — ოცი

I — პირველი	VI — შეექვსე
II — მეორე	VII — მეშვიდე
III — მესამე	VIII — მერვე
IV — მეოთხე	IX — მეცხრე
V — მეხუთე	X — მათე

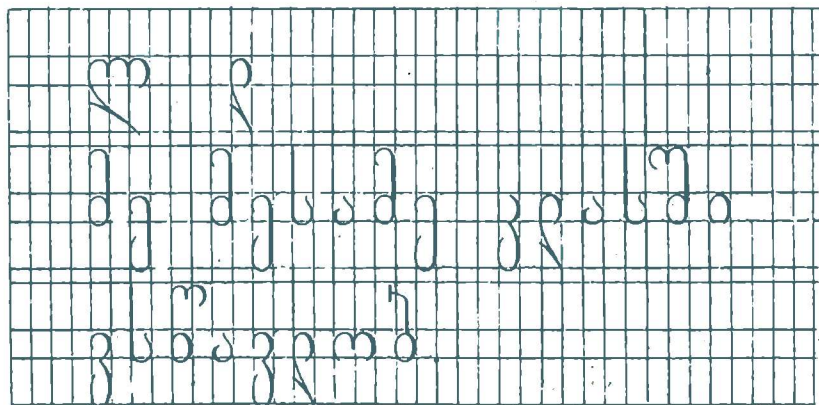

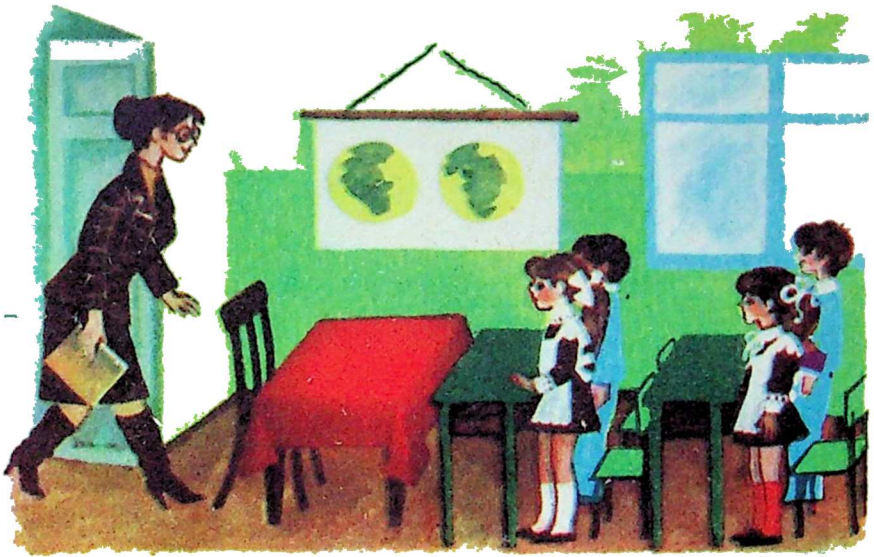
ჩვენი სკოლა

ჩვენი სკოლის შენობა დიდია და ლამაზი. ფართო დერეფნის ორივე მხარეს ნათელი საკლასო ოთახებია. მე მესამე კლასში ვსწავლობ. ჩვენი საკლასო ოთახი მეორე სართულზეა. საკლასო ოთახში დგას მერხები, დაფა, კარადა, მაგიდა და სკამი. კედელზე დიდი ლენინის სურათი კიდია.

დერეფნის ორივე მხარეს — по обе стороны коридора.
მეორე სართულზე — на втором этаже.

კითხვები: როგორია ჩვენი სკოლის შენობა? სად არის საკლასო ოთახები? შენ რომელ კლასში სწავლობ? რა დგას, საკლასო ოთახში?

გაკვეთილი

მასწავლებელი კლასში შედის. მოსწავლეები დგებიან. მასწავლებელი ესალმება მათ:

— გამარჯობათ, ბავშვებო!

— გამარჯობათ! — ერთად პასუხობენ ბავშვები.

მასწავლებელი ეკითხება. მოსწავლეები პასუხობენ. ისინი წყნარად სხედან, ყურს უგდებენ მასწავლებელსა და ამხანაგებს.

შემდეგ ბავშვები წერენ. რვეულები მასწავლებელს მიაქვს.

მასწავლებელი ესალმება მათ — учительница приветствует их.

ყურს უგდებენ — слушают.

წყნარად სხედან — тихо сидят.

კითხვები: სად შედის მასწავლებელი? რას შვრებიან მოსწავლეები? როგორ ესალმება მასწავლებელი მათ? როგორ პასუხობენ ბავშვები? რას აკეთებენ მოსწავლეები გაკვეთილზე? ვის მიაქვს რვეულები?

დაწერეთ: მასწავლებელი კლასში შედის. მოსწავლეები დგებიან.

ნაძვის ხე

დეკემბერი იწურება. მალე ახალი წელი დადგება. ჩვენ უკვე დავამთავრეთ სასწავლო წლის პირველი სემესტრი. დაიწყება საზამთრო არდადეგები.

არდადეგებზე ჩვენ ნაძვის ხეს ვესტუმრებით მასწავლებელთა სახლში. თოვლის პაპას ბრძანებით აინთება ნაძვის ხე და დაიწყება საახალწლო ზეიმი. ჩვენთან იქნება თეთროვლაც.

ჩვენ დიდი ხანია ვემზადებით საახალწლო დღესასწაულისათვის: ვსწავლობთ ქართულ საახალწლო სიმღერებს, ცეკვებს, გამოცანებსა და ენის გასატეხს. თოვლის პაპამ არ უნდა გვაჯობოს გამოცანების თქმაში.

ახალი წელი

დილას ადრე მოაფრინდა
თოვლის ფიფქი ჩემს სარკმელსა
და შრიალით შემომძახა:
„მოგილოცავ ახალ წელსა!“

ნაძვის ხიდან თოვლის პაპა
ჩემკენ იშვეერს ორივე ხელსა,
თითქოს ისიც მეუბნება:
„მოგილოცავ ახალ წელსა!“

იოსებ მჭედლიშვილი

თოვლის ფიფქი მოაფრინდა სარკმელს — თოვლის ფიფქი მოფრინდა სარკმელთან — снежинка упала на стекло.
სარკმელი — ფანჯარა — окно.
თითქოს — как-будто.

კითხვები: რა მოფრინდა სარკმელთან? როგორ ესალმებიან ბავშვები ერთმანეთს ახალ წელს? შენ როგორ გაატარე ახალი წელი?

რ ხ ხადიო. ხეხო.
წიხა ხადიოს უსმენს.

წელიწადის ოთხი დრო

გაზაფხულზე თბილა. მინ-
ღორში ბევრი ყვავილია.

ზაფხულში ცხელა. ბავ-
შეები მდინარეში ბანაობენ.

შემოდგომაზე გრილა. ხში-
რად წვიმს.

ზამთარში ცივა. დიდები-
ცა და პატარებიც თბილ-
ტანსაცმელს იცვამენ.

გაზაფხული

ისე ჩუმად,
ისე უხმოდ,
გაიღვიძა ლურჯმა იამ, —
არც არავის დაუნახავს,
არც არავის გაუგია.

მიიხედა,
მოიხედა,
თავისსავე ჩრდილს აკოცა;
მერე გამრჯე ჭიანჭველას
გაზაფხული მიულოცა.

ოთარ შალამბერიძე

ისე ჩუმად — так тихо.

ისე უხმოდ — так бесшумно.

გაიღვიძა ლურჯმა იამ — проснулась, пробудилась синяя фиалка;

თავისსავე ჩრდილს აკოცა — поцеловала свою тень.

გაზაფხული მიულოცა — поздравила с весной.

კითხვები: წელიწადის რა დროა? დაასახელეთ გაზაფხულის თვეები.
ვინ დაწერა ეს ლექსი?

ზაფხული

ზღვა და მზე,
მზე და ზღვა
— კარგიაო, —
დედამ თქვა.
დავიბრაწეთ
ჩვენც და სხვაც,
კარგი იყო
მზე და ზღვა.

მაყვალა მრეელიშვილი

დედამ თქვა — мама сказала.

კარგი იყო — хорошо было.

დავიბრაწეთ ჩვენც და სხვაც — позагорали и мы и другие.

კითხვები: წელიწადის რა დროა? დაასახელეთ ზაფხულის თვეები.
ვინ დაწერა ეს ლექსი?

შემოდგომა

რა ჯობია შემოდგომას,
საოცნებო დღეებს!
აღაგ-წითელ,
აღაგ-ყვითელ
კორტოხებს და ტყეებს.

რა ჯობია შემოდგომას —
ულვაშიან პაპას!
კაცის შრომით,
კაცის ხელით
აჭრელებულ მთა-ბარს!

მურმან ლებანიძე

რა ჯობია შემოდგომას — что может быть лучше осени.
კორტოხები და ტყეები — холмы и леса.
ულვაშიანი პაპა — усатый дед
აჭრელებული მთა-ბარი — пёстрые горы и луга.

კითხვები: წელიწადის რა დროა? დაასახელეთ შემოდგომის თვეები.
ვინ დაწერა ეს ლექსი?

ზამთარი

თოვლი,
 ჭყაპი,
 აედარი,
 ასეთია ზამთარი.

მაყვალა მრევლიშვილი

ასეთია ზამთარი — ТАКОВА ЗИМА.

კითხვები: წლის რა დროა? როგორია ზამთარი? დაასახელეთ ზამთრის თვეები. ვინ დაწერა ეს ლექსი?

ამ სიტყვებით შეადგინეთ წინადადებები

გაზაფხული
 ზაფხული
 შემოდგომა
 ზამთარი

ცხელა
 ცივა
 თბილა
 გრილა

თამაშობენ
 თოვს
 ბანაობენ
 წვიმს

შემოდგომის თვეებია: სექტემბერი, ოქტომბერი და ნოემბერი.
 ზამთრის თვეებია: დეკემბერი, იანვარი და თებერვალი.
 გაზაფხულის თვეებია: მარტი, აპრილი და მაისი.
 ზაფხულის თვეებია: ივნისი, ივლისი და აგვისტო.

ქალაქი

რას ხედავთ სურათზე?
როგორი სახლებია ქალაქში?

რა დადის ქალაქის ქუჩებში?
რა არის კიდევ ქალაქში?

3

გავიდა აპრილი და დადგა მშვენიერი მაისი. პირველსავე რიცხვში ცა მოიღრუბლა და გაჩნდა ჭექა-ქუხილი. სალამომდე იდინა ხშირმა და გამაცოცხლებელმა წვიმამ, სალამოთი კი ისე მოიწმინდა ცა, რომ ერთი ნაფლეთი ღრუბელიც არ იყო.

იაკობ გოგებაშვილი

წელიწადის რა დროა აქ აღწერილი?

ჩემი ოთახი

ჩვენი სახლი დიდია. ჩვენ ვცხოვრობთ მეორე სართულზე. გვაქვს სამი ოთახი. ჩემი ოთახი ნათელია. დიდდას საწოლიც იქ დგას. მეორე საწოლი ჩემი პატარა ძმისაა, მესამე საწოლი ჩემია. კედელზე კიდია სურათი. ოთახში ორი მაგიდა დგას. ერთი დიდდასია, მეორე — ჩემი. იქ მე ვმუშაობ — ვამზადებ გაკვეთილებს, ვკითხულობ და ვწერ.

კითხვები: როგორია ჩვენი სახლი? რომელ სართულზე ვცხოვრობთ ჩვენ? რამდენი ოთახი გვაქვს? რა კიდია კედელზე? კიდევ რა არის ოთახში? რას ვაკეთებ მე იქ?

წაიკითხეთ სწორად: ოთახი, ოთხი, თითი, თამაშობს, პატარა, ტოტი.

დავალბა: გაეცით პასუხი კითხვებზე:
როგორია თქვენი სახლი? რომელ სართულზე ცხოვრობთ? რამდენი ოთახი გაქვთ?

თავზიანი ბავშვი

სერგო ავტობუსით მიდიოდა. დაინახა, რომ ავტობუსში ყავარჯნიანი კაცი შემოვიდა. ადგილები დაკავებული იყო. კაცს უჭირდა ფეხზე დგომა.

სერგო ადგილიდან წამოხტა და მიმართა:

— დაბრძანდით, ძია, ჩემს ადგილზე! მე ფეხზე დავდგები.

— გმადლობთ, ჩემო კარგო, — უთხრა ღიმილით უცნობმა და დაჯდა.

უჭირდა ფეხზე დგომა — трудно было ему стоять на ногах.

ადგილიდან წამოხტა — вскочил с места.

დაბრძანდით ჩემს ადგილზე! — садитесь на моё место!

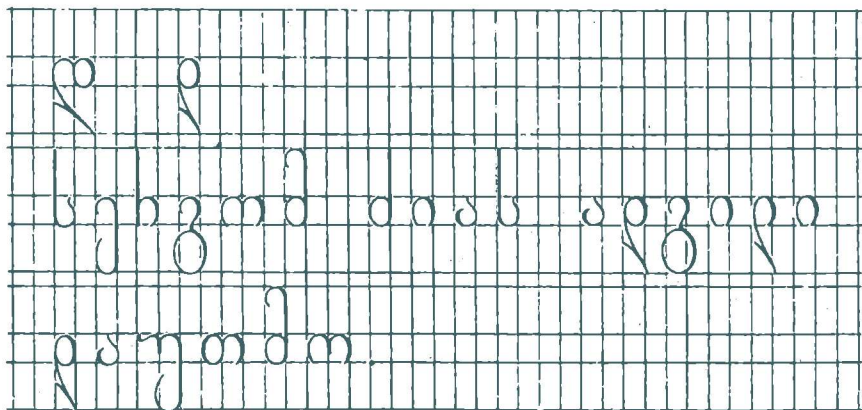
კითხვები: რით მიდიოდა სერგო? ვინ ამოვიდა ავტობუსში? რა ქნა სერგომ? როგორ მიმართა სერგომ კაცს? როგორი ბავშვი ყოფილა სერგო?

საუბარი

პატარა ზაზა საბავშვო ბაღში დადის, მისი და თინა კი მესამე კლასის მოსწავლეა. დილით ისინი ერთად მიდიან სახლიდან. ზაზა ეკითხება თინას:

- თინა, რას აკეთებ სკოლაში?
- სკოლაში ვკითხულობ, ვწერ, ანგარიშს ვსწავლობ.
- კიდევ რას აკეთებ?
- ვვარჯიშობ, ვხატავ, ვმღერი.
- როგორ სწავლობ?
- კარგად ვსწავლობ.

ს ი ტ ყ ვ ე ბ ი ი შ ლ ე ბ ა მ ა რ ც ვ ლ ე ბ ა დ :

დი-ლა კა-ლა-მი ამ-ხა-ნა-გი
სა-ხე ფან-ქა-რი კალ-მის-ტა-რი

მ ა რ ც ვ ლ ე ბ ი ი შ ლ ე ბ ა ბ გ ე რ ე ბ ა დ :

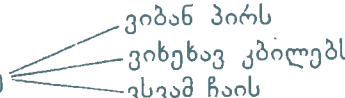
გი-ა ლო-გი-ნი-დან აღ-გა.
გ-ი-ა ლ-ო-გ-ი-ნ-ი-და-ნ ა-ღ-გ-ა.

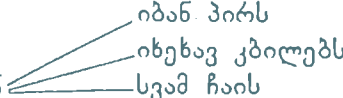
რას შვრები დილით?

(საუბარი)

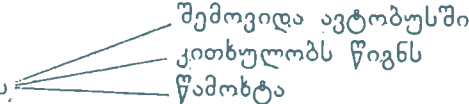
— როდის დგები დილით?	— დილით ადრე ვდგები.
— რას შვრები დილით?	— ხელ-პირს ვიბან.
— კბილებს იხეხავ?	— დიახ, კბილებს ვიხეხავ.
— შემდეგ რას შვრები?	— შემდეგ ჩაის ვსვამ.
— რას ჭამ?	— ვჭამ პურს, ყველს.
— რას იცვამ? რას იხურავ?	— ვიცვამ პალტოს, ვიხურავ ქუდს.
— შემდეგ სად მიდიხარ?	— შემდეგ მივდივარ სკოლაში.

როდის დგები? — когда встаёшь?
რას შვრები? — что делаешь?
შემდეგ — потом, после.

მე ვიბან პირს
ვიხეხავ კბილებს
ვსვამ ჩაის.

შენ იბან პირს
იხეხავ კბილებს
სვამ ჩაის

დაწერეთ: მე დილით ადრე ვდგები, ტანსაცმელს ვიცვამ და ხელ-პირს ვიბან.

ის შემოვიდა ავტობუსში
კითხულობს წიგნს
წამოხტა

წაკითხეთ სწორად: ყვარჯენი, ფანჯარა, ჯოხი, ქოლო, ქუქუნა.

სოფლის კოლმეურნეობის ფერმაში

სოფლის ტექნიკური
 გუშინ მასწავლებელმა კოლმეურნეობის ფერმაში წაგვიყვანა. იქ ვნახეთ შინაური ცხოველები: ძროხა, ხარი, ცხენი, ღორი, ცხვარი და სხვა. კოლმეურნეობას ბევრი შინაური ფრინველიც ჰყავს: ქათამი, იხვი, ბატი და ინდაური. კოლმეურნეობა კარგად უვლიან შინაურ ცხოველებსა და ფრინველებს.

კოლმეურნეობის ფერმა — колхозная ферма,
 კარგად უვლიან — хорошо ухаживают.

კითხვები: სად იყო ჩვენი კლასი? რა ვნახეთ ფერმაში? როგორ უვლიან კოლმეურნეები შინაურ ცხოველებსა და ფრინველებს?

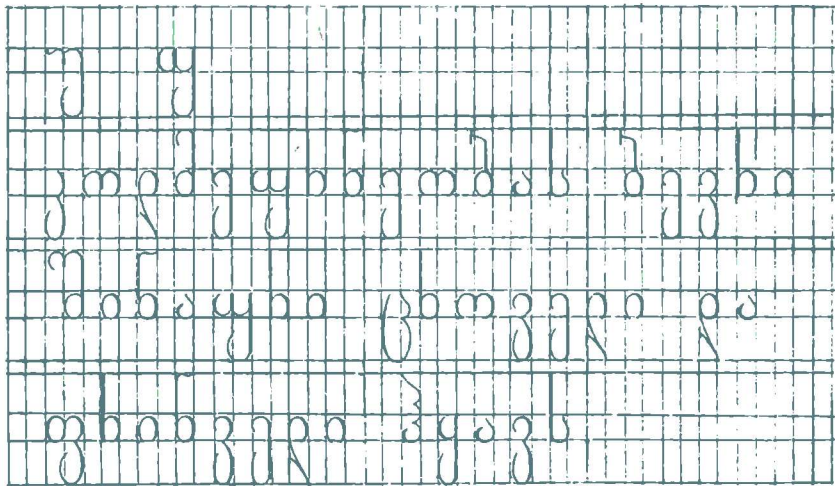
დაწერეთ: კოლმეურნეობას აქვს ფერმა. ფერმაში ჰყავთ ძროხები.

ვინ რას შერება?

თხა კიკინებს (ბლესტ).
 ბაყაყი ყიყინებს (क्ვაკაეტ).
 ცხვარი ბლავის (ბლესტ).
 ძროხა ზმუის (мычит).
 ძალი ყეფს (ლაეტ).
 კატა კნავის (мяукаეტ).

მერცხალი ჭიკჭიკებს (ჩირიკაეტ).
 ბულბული გალობს (заливается).
 ყვავი ჩხავის (каркаეტ).
 კრიკინა კრიკინებს (стрекочет).
 წიწილა წივის (пищит).
 ტოროლა სტვენს (свистит).

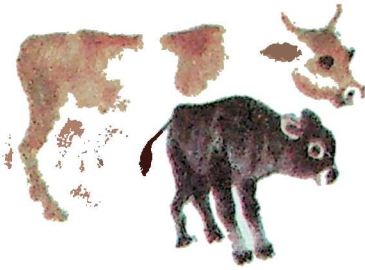

სოფელი

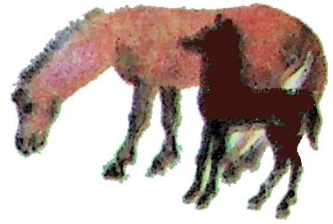

რას ხედავთ სურათზე?
როგორი სახლებია სოფელში?
ვინ ცხოვრობს სოფელში?
რა დადის სოფლის ქუჩებში?
რა არის კიდევ სოფელში?

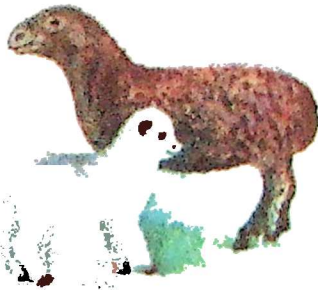
შინაური ცხოველები

ძროხა. ხბო.

ცხენი. კვიცი.

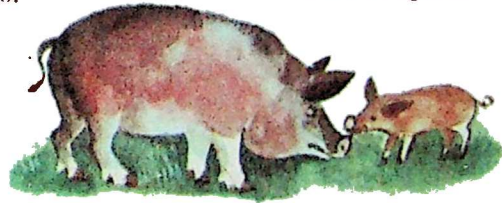

ცხვარი. ბატკანი.

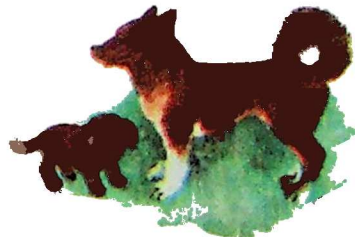

თხა. თიკანი.

ღორი. გოჭი.

კატა. კნუტი.

ძაღლი. ლეკვი.

შეჯიბრება

— ლალი, მოდი შევეჯიბროთ! მე შინაურ ცხოველებს და-
ეასახელებ. შენ კი თქვი მათ ნაშიერთა სახელები, — უთხრა
ლალის გვიმ.

— შევეჯიბროთ! — უპასუხა ლალიმ.

— ძროხა.

— ხბო.

— ცხენი.

— კვიცი.

— ძაღლი.

— ლეკვი.

— კატა.

— კნუტი.

— ღორი.

— გოჭი.

— თხა.

— ბატკანი.

— გაჯობე, გაჯობე! — დაიძახა გვიმ, — განა თხის შვილს
ბატკანს ეძახიან?

მოდი, შევეჯიბროთ! — давай соревноваться!

ნაშიერთა — потомышей.

კითხვები: რა უთხრა გვიმ ლალის? რა უპასუხა ლალიმ? რა შეეშა-
ლა ლალის?

დაწერეთ: შინაური ცხოველებია: ძროხა, ხარი, კამეჩი, ცხენი, ცხვა-
რი, თხა, ძაღლი, კატა და სხვა.

ჩვენი სამშობლო

ჩვენი სამშობლოა დიდი საბჭოთა კავშირი. საბჭოთა ხალხი ბედნიერად, მეგობრულად ცხოვრობს და აშენებს კომუნიზმს.

ჩვენ არ გვინდა ომი. ჩვენ მშვიდობა გვსურს. — გაუმარჯოს მშვიდობას მთელ მსოფლიოში! — ამბობს საბჭოთა ხალხი.

არ გვინდა ომი — мы не хотим войны.

ჩვენ მშვიდობა გვსურს — мы желаем мира.

გაუმარჯოს მშვიდობას! — Да здравствует мир!

კითხვები: რა ჰქვია ჩვენს სამშობლოს? როგორ ცხოვრობს საბჭოთა ხალხი? რას აშენებს საბჭოთა ხალხი? რა გვსურს ჩვენ? რას ამბობს საბჭოთა ხალხი?

დაწერეთ: გაუმარჯოს მშვიდობას მთელ მსოფლიოში!

ჩემო სამშობლო

ხარ ბედნიერი
და მშვენიერი,
ჩემო სამშობლო,
ჩემო ქვეყანა.
იყოს დღეგრძელი,
იყოს ძლიერი,
ამ სიმაღლემდე
ვინც აგიყვანა.

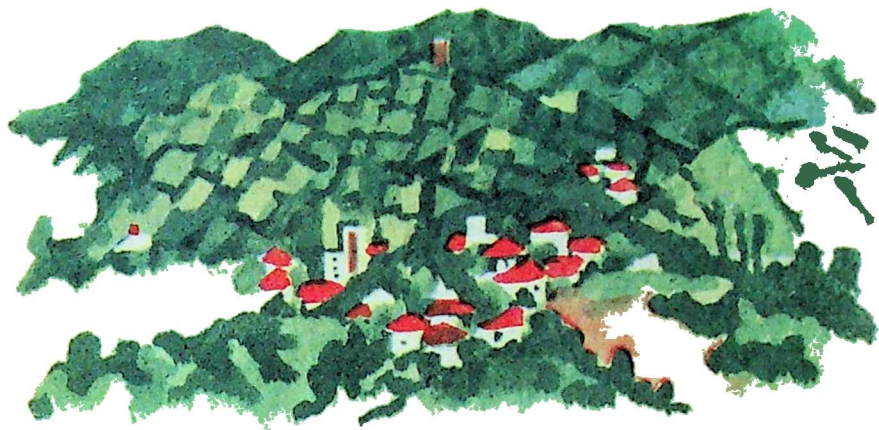
გიორგი ქუჩიშვილი

მშვენიერი — прекрасная.
ჩემო ქვეყანა — моя страна.
იყოს დღეგრძელი — пусть
здоровствует.

ძლიერი — сильная.
ამ სიმაღლემდე ვინც აგიყვანა —
кто тебя вознёс на эту вы-
соту.

კითხვები: როგორია ჩვენი სამშობლო, ჩვენი ქვეყანა? ვინ იყოს დღეგრძელი და ძლიერი?

დაწერეთ: ბედნიერი და მშვენიერია ჩემი სამშობლო.

მზიური საქართველო

მე ვცხოვრობ .სოფოთო საქართველოში. მისი დედაქალაქია თბილისი. საქართველოში მეგობრულად ვცხოვრობთ ქართველები, რუსები, სომხები, აზერბაიჯანელები და სხვები.

საქართველოში მოჰყავთ ჩაი, ლიმონი, ყურძენი და სხვა. აქ ბუნებრივი სიმდიდრეც ბევრია.

საქართველო საბჭოთა კავშირის ერთ-ერთი მოწინავე რესპუბლიკაა.

მეგობრულად ვცხოვრობთ — живём дружно.

მოწინავე რესპუბლიკა — передовая республика.

ამოწერეთ სიტყვები ვინ? და რა? კითხვებზე:

ვინ?	რა?
ქართველები	ჩაი

კითხვები: სად ცხოვრობ შენ? რომელია საქართველოს დედაქალაქი? როგორ ცხოვრობს ხალხი საქართველოში? რა მოჰყავთ საქართველოში? კიდევ რა არის აქ ბევრი? როგორი რესპუბლიკა გახდა საქართველო?

მე ვცხოვრობ საქართველოში
შენ ცხოვრობ საქართველოში
ის ცხოვრობს საქართველოში

ჩვენ ვცხოვრობთ საქართველოში
თქვენ ცხოვრობთ საქართველოში
ისინი ცხოვრობენ საქართველოში.

დაწერეთ: ჩვენ საბჭოთა საქართველოში ვცხოვრობთ.

მეგობრები

ვალოდია და დათა ერთ სახლში ცხოვრობენ. ვალოდია რუსია, დათა — ქართველი. ისინი მესამე კლასის მოსწავლეები არიან.

ვალოდია მონდომებით სწავლობს ქართულ ენას, დათა კი — რუსულს.

ისინი კარგი მეგობრები არიან.

კითხვები: სად ცხოვრობენ ვალოდია და დათა? ვინაა ვალოდია? დათა? რომელი კლასის მოსწავლეები არიან ისინი? რომელ ენას სწავლობს ვალოდია? დათა?

დამარცვლეთ: სახლი. რუსი. ქართველი. სწავლობენ. კარგი. მეგობრები.

დაწერეთ: ვალოდია და დათა კარგი მეგობრები არიან.

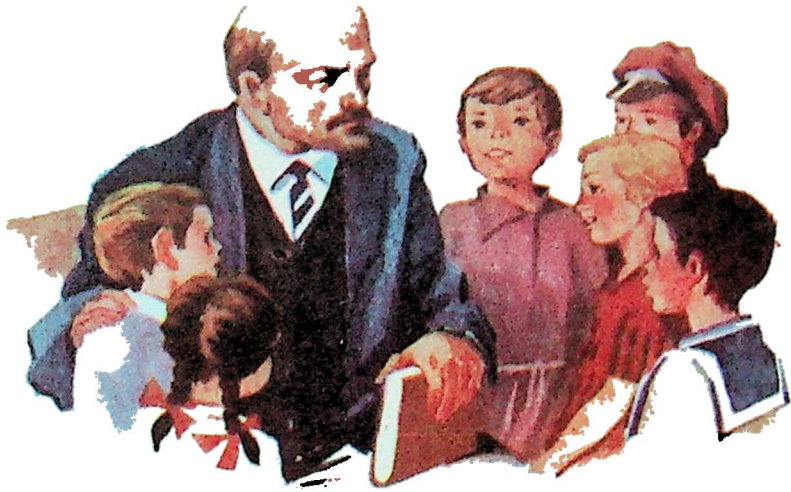
ვლადიმერ ილიას ძე ლენინი

დიდი ლენინი ხალხთა ბელადი და მასწავლებელია.
სწავლა, სწავლა და სწავლა! — გვიანდერძა ლენინმა.

ლენინს უყვარდა ბავშვები,
ლენინი გვიყვარს პატარებს.

კითხვები: ვინ არის ლენინი? რა გვიანდერძა ლენინმა? ვინ უყვარდა ლენინს? ვის უყვარს ლენინი?

დაწერეთ: დიდი ლენინი ხალხთა ბელადია.

ლენინი

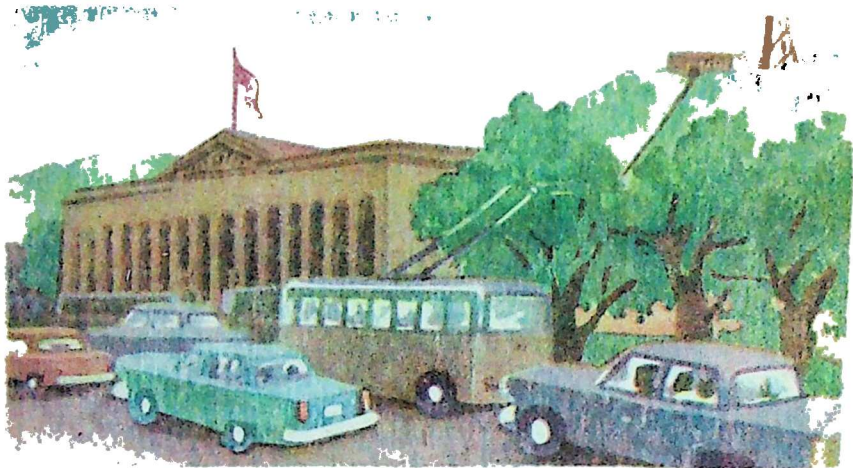
ის ჩვენთან არის დღითა და ღამით,
არ დავივიწყებთ მას არასოდეს,
არ არის დღე და არ არის წამი,
ლენინის სახე რომ არ გვახსოვდეს.

ალექსანდრე აბაშელი

არ დავივიწყებთ მას არასოდეს — мы никогда не забудем его.
რომ არ გვახსოვდეს — чтобы мы не помнили.

კითხვები: ვინ არის ჩვენთან ყოველთვის? ვისი სახე ახსოვთ პატარებს?

გადაიწერეთ ლექსის ბოლო ორი სტროფი.

თბილისი

თბილისი საქართველოს დედაქალაქია. მას ზემოდან დასცქერის მთაწმინდა, იქვე ამართულია ტელევიზიის უზარმაზარი ანძა. თბილისში აშენდა მრავალი ახალი საცხოვრებელი სახლი, სკოლა, საავადმყოფო, სასტუმრო, განახლდა და ქალაქ-მუზეუმად იქცა ძველი თბილისის უბანი.

თბილისის მეტრო ჩვენი დედაქალაქის სიამაყეა.

ზემოდან დასცქერის მთაწმინდა — Мтацминда смотрит сверху.

ამართულია ტელევიზიის ანძა — сооружена телевизионная вышка.

საცხოვრებელი სახლი — жилой дом.

ქალაქ-მუზეუმად იქცა — превратился в город-музей.

განახლდა — обновился.

ძველი თბილისის უბანი — старый район Тбилиси.

კითხვები: როგორია საქართველოს დედაქალაქი? რა აშენდა აქ?

წინადადება შედგება სიტყვებისაგან.

ბავშვი მიდის. ამ წინადადებაში არის ორი სიტყვა.

თინა კითხულობს წიგნს. აქ სამი სიტყვაა.

დაწერეთ: თბილისში აშენდა მრავალი ახალი საცხოვრებელი სახლი.

მიევარს წიგნი

მიევარს წიგნი, მიევარს ცოდნა,
მიევარს შრომა სასახელო,
მინდა ოჯახს გამოვადგე
და სამშობლო ვასახელო.

მიევარს შრომა სასახელო — люблю труд славный.
მინდა ოჯახს გამოვადგე — хочу быть полезной семье.
მინდა სამშობლო ვასახელო — хочу прославить родину.

კითხვები: რა უყვარს ბავშვს? ვის უნდა გამოადგეს ის? ვინ უნდა ასახელოს მან?

დაყავით მარცხელხელად:

წიგნი, ცოდნა, სასახელო, ოჯახს, მინდა, სამშობლო.

გადაიწერეთ ანდაზა.

ყოველი გონიერი კაცი იგივე წიგნია.

ილია ჭავჭავაძე

საუბარი ტელეფონით

✓ ტელეფონი რეკავს. დარეჯანმა ყურმილი აიღო.

— გამარჯობათ, დეიდა დარეჯან, შალვა შინ არის? — ეკითხება სანდრო.

— არა, შალვა ჯერ არ მოსულა:

— დეიდა დარეჯან, დღეს მე სკოლაში არ ვყოფილვარ, ავად ვარ. შალვას გადაეცით, მომიტანოს წიგნი — „ქართული ზღაპრები“.

— კარგი, გადავცემ.

--- გმადლობთ, დეიდა დარეჯან, მშვიდობით.

--- ნახვამდის, სანდრო.

შალვა შინ არის? — Шалва дома?

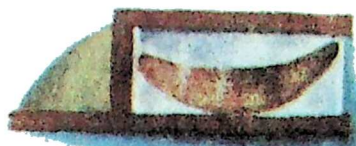
ავად ვარ — я болен.

მომიტანოს წიგნი — пусть принесёт (мне)
книгу.

კითხვები: რა რეკავს? რა აიღო დეიდა დარეჯანმა? ვის ესაუბრა ტელეფონით სანდრო? რა ჰკითხა სანდრომ დეიდა დარეჯანს? რა უპასუხა დეიდა დარეჯანმა? რა სთხოვა სანდრომ დეიდა დარეჯანს?

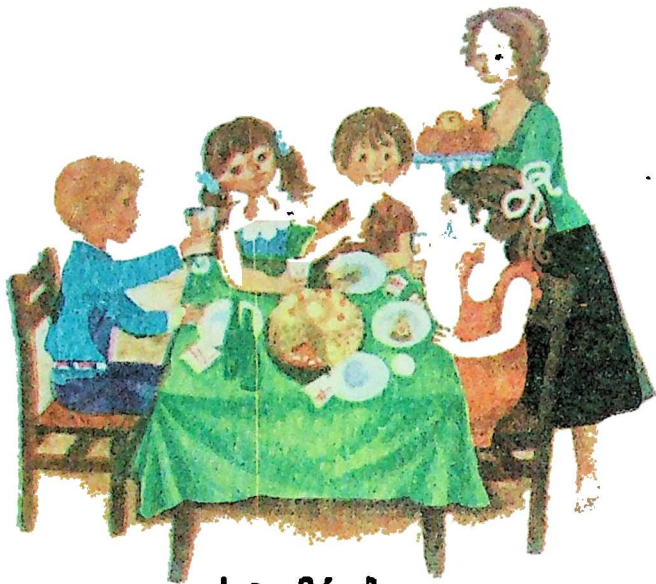
რა არის ეს?

დაასახელეთ და შეადგინეთ წინადადებები.

ნიმუში: ეს არის რძე. რძე ბოთლშია.

დაწერეთ: ეს არის შაქარი. შაქარი საშაქრეშია.

სტუმრები

✓ დღეს ზურიკოს ცხრა წელი შეუსრულდა. დედამ მას ფერადი ფანქრები და საინტერესო წიგნები აჩუქა. ზურიკო ძალიან გახარებულია.

ზურიკოსთან მოვიდნენ სტუმრები: თეო, სოსო და კესო. მაგიდაზეა ჩაი, შაქარი, ყველი, პური. დედას მოაქვს ნაპცხვარი და ხილი. ყველა ჭამს.

შემდეგ ბავშვები ეზოში მიდიან სათამაშოდ.

ბავშვები მხიარულად ატარებენ დროს.

ცხრა წელი შეუსრულდა — ему исполнилось девять лет.

ფერადი ფანქრები — цветные карандаши.

საინტერესო წიგნები — интересные книги.

ძალიან გახარებულია — (он) очень рад.

მხიარულად ატარებენ დროს — весело проводят время.

კითხვები: რამდენი წელი შეუსრულდა ზურიკოს? რა აჩუქა დედამ? ვინ მოვიდნენ სტუმრად? რა არის მაგიდაზე? რა მოაქვს დედას? სად მიდიან ბავშვები? როგორ ატარებენ დროს?

თქვი სწორად: დღეს. აჩუქა. ფანქარი. ყველა. ჭამს.

რას აკეთებს?

წერს, კითხულობს, აძლევს, მირბის, ხურავს, მღერის, ადებს.

შეადგინეთ წინადადებები.

სასურსათო მაღაზიაში

- თუშური ყველი გაქვთ?
- არა, სულუგუნი გვაქვს.
- მომეცით ნახევარი კილოგრამი!
- ინებეთ.
- გმადლობთ.

— თუ შეიძლება, ამიწონეთ ასი გრამი ძეხვი, მომეცით ერთი ლიტრი რძე და ასი გრამი კარაქი.

გთხოვთ, სალაროში გადაიხადოთ ოთხმოცდათვრამეტი კაპიკი.

- რა ღირს ძეხვი?
- კილოგრამი ძეხვი ღირს სამი მანეთი.
- ამიწონეთ ორასი გრამი!
- ინებეთ.
- გმადლობთ.

- რა ღირს ერთი კილოგრამი პური?
- კილოგრამი პური ღირს კაპიკი.

- რა ღირს ერთი ლიტრი რძე?
- ერთი ლიტრი რძე ოცდათორმეტი კაპიკი.

შართლა ასე იქნებოდა?

— დედიკო, შენ რომ ნახევარი კილო ბრინჯის ყიდვა მთხოვე, გამყიდველს დაეზარა ანგარიში და ბრინჯის ნაცვლად ორი ნაყინი მომცა. ხურდა არც გამხსენებია.

ერთი შაური არის ხუთი კაპიკი

- ორი შაური კაპიკი.
- სამი შაური კაპიკი.
- ოთხი შაური კაპიკი.
- ხუთი შაური კაპიკი.

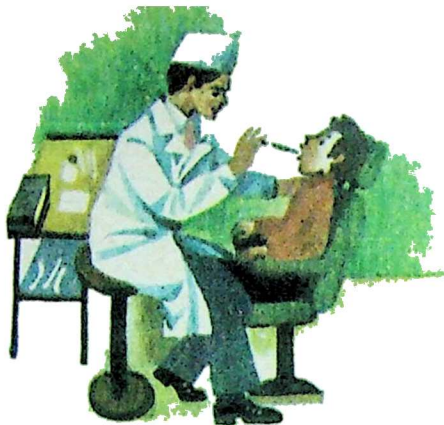
ხუთი შაური?	ექვსი შაური?
შვიდი შაური?	რვა შაური?
ცხრა შაური?	ათი შაური?

ერთი აბაზი არის ოცი კაპიკი

ორი აბაზი?	სამი აბაზი?
ოთხი აბაზი?	ხუთი აბაზი?

ერთი მანეთი არის ხუთი აბაზი, ოცი შაური, ასი კაპიკი.

თხილი და კბილი

მიყვარს თაფლი, თხილი,
ჩამიჩი და ჩირი,
ჰოდა. ერთხელ თხილმა
ამატკივა კბილი.

ყბააკრულმა ექიმს
მივაკითხე დილით.
სწრაფად, სულ ერთ წამში
ამოიღო კბილი.

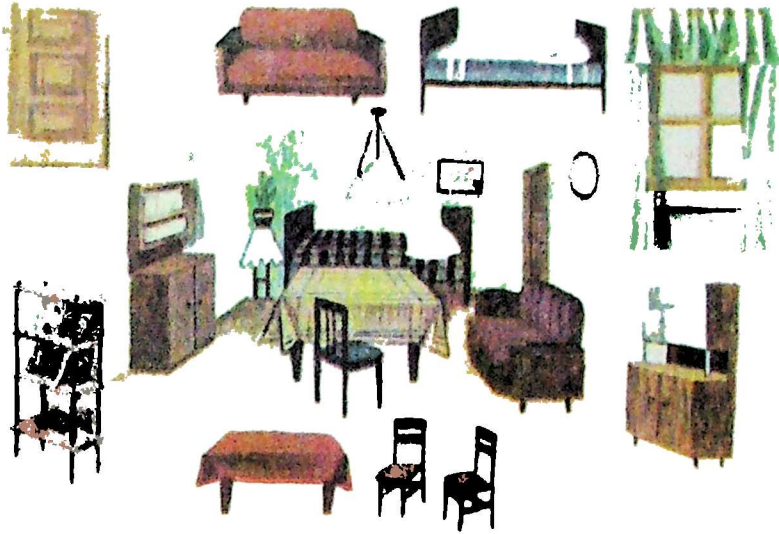
როცა სახლში მოვედი,
დამიძალეს თხილი.
ანლა რალა დროსია,
ალარა მაქვს კბილი.

მორის ფოცხიშვილი

ყბააკრული—ყბაშეხვეული—с перевязанной щекой.

კითხვები: რა უყვარს ბავშვს? რამ აატკივა კბილი? ვისთან მივიდა ის? როგორ უმკურნალა ექიმმა? როგორ უნდა მოუარო კბილებს, რომ არ გეტკინოს?

რა არის ეს?

თარგმნეთ რუსულად:

- დღეს შენი და მუშაობს?
- არა, ჩემი და დღეს არ მუშაობს, ის შინ არის.
- მოსწავლეები ეზოში თამაშობენ?
- არა, მოსწავლეები ეზოში არ თამაშობენ, ისინი კლასში არიან.

გადაწერეთ და ერთი ხაზი გაუსვით „არა“-ს, ხოლო ორი — „არ“-ს.

1. — შალვა შინ არის?
— არა, შალვა შინ არ არის.
2. — სანდრო ხატავს?
— არა, სანდრო არ ხატავს, ის წიგნს კითხულობს.

ჩემი მშობლები

ჩემი მამა ინჟინერია. ის მუშაობს რუსთავის ქარხანაში. მამას ძალიან უყვარს ბავშვები. მას ყოველთვის უხარია, როცა ჩემთან მოდიან ამხანაგები. მამას ბევრი წიგნი აქვს და ხშირად გვიკითხავს ან გვიამბობს საინტერესო ამბებს.

დედა მუშაობს სკოლაში. ის მასწავლებელია, რუსულ ენას ასწავლის. მას ძალიან უყვარს სკოლა, მოსწავლეები. მოსწავლეებსაც ძალიან უყვართ ის. დედა კარგად მღერის. ჩვენც მასთან ერთად ვმღერით საბავშვო სიმღერებს.

მას ყოველთვის უხარია — он (она) всегда радуется.

კარგად მღერის — хорошо поёт.

ჩვენც მასთან ერთად ვღერით — и мы поём вместе с ней.

კითხვები: სად მუშაობს მამა? რა უხარია მას? რას გვიამბობს მამა? სად მუშაობს დედა? რას ასწავლის ის? როგორ გვართობენ მშობლები?

დავალება: გვიამბე შენი მშობლების შესახებ.

დაწერეთ: მამა ინჟინერია. ის მუშაობს რუსთავის ქარხანაში.

ს ა მ ა

დაამთავრეთ სიტყვები:

ვაშ...

მსხა...

ყურ...

ბა...

ატა...

ლელ...

კ ი თ ხ ვ ე ბ ი

17

კითხვა ვინ? დაესმის მხოლოდ ადამიანის სახელს, დანარჩენს დაესმის კითხვა რა?

ვინ?

კაცი
ქალი
მოსწავლე
პიონერი
მასწავლებელი
ძმა
გივი
ლალი და სხვა.

რა?

ხე
ქვა
ძროხა
წიწილა
იხვი
სახლი
კლასი
რვეული და სხვა.

კითხვა-პასუხი

— ვინ ხარ შენ?	— მე ვარ მოსწავლე.
— ვინ არის შენი ამხანაგი?	— ჩემი ამხანაგია ვიქტორი.
— ვინ გყავს სახლში?	— სახლში მე მყავს დედა, მამა, ძმა და პატარა და.
— რა არის ეს?	— ეს არის მერხი.
— რა ვისწავლეთ გუშინ?	— გუშინ ჩვენ ვისწავლეთ ლექსი.
— რა გვაძლევს რძეს?	— რძეს გვაძლევს ძროხა.
— რა დადის თბილისის ქუჩებში?	— თბილისის ქუჩებში დადის ტრამვაი, ტროლეიბუსი და ბევრი ავტომანქანა.

საბჭოთა არმია

საბჭოთა არმია უძლეველია. ის მტკიცედ დგას მშვიდობის სადარაჯოზე.

საბჭოთა არმიელია,
სალ კლდეზე უფრო მაგარი,
დინჯი, ფხიზელი გუშაგი
ჩვენი ლამაზი მთა-ბარის.

რევაზ მარგიანი

სალ კლდეზე უფრო მაგარი — твёрже гранитной скалы.
ფხიზელი გუშაგი — бдительный страж.

კითხვები: როგორია საბჭოთა არმია? როგორი გუშაგია საბჭოთა არმიელი? რისი გუშაგია საბჭოთა არმიელი?

ლექსი გადაწერეთ რვეულში.

ჩვენი დღესასწაული

დღეს პირველი მაისია. მთელი ქალაქი მორთულია წითელი დროშებითა და ყვავილებით.

ქუჩები სავსეა ხალხით. აი, მოდიან მუშები, მოსამსახურეები, მოსწავლეები. მოაქვთ წითელი დროშები, პლაკატები, სურათები.

ქალაქი მორთულია — город украшен:

კითხვები: რა დღეა დღეს? რით არის მორთული ქალაქი? ვინ მოდის? რა მოაქვს ხალხს?

წერილი ამხანაგს

ძვირფასო პეტრე, გადავედი მეოთხე კლასში. წელს მე ქართული ენა ვისწავლე. კარგად ვწერ და კარგად ვკითხულობ.

შენი კოლია.

კითხვები: ვინ დაწერა წერილი? ვის მისწერა კოლიამ წერილი? რა მისწერა მან პეტრეს?

დამარცვლეთ სიტყვები: ეურნალი. წერილი. ვატარებ. ოცნება. ფოსტალიონი.

დაწერეთ: ფოსტალიონს მოაქვს გაზეთები, ეურნალები და წერილები.

ფოსტალიონი

ფოსტალიონი კაცი ვარ,
ყველანი მცნობენ უმაღვე;
ჩანთით ვატარებ გაზეთებს,
წერილებსა და ჟურნალებს.

ჩემი ფიქრი და ოცნება
გახლავთ არც ისე იოლი;
მიწოდეთ სიკეთისა და
მშვიდობის ფოსტალიონი.

ოთარ შალამბერიძე

ფოსტალიონი — почтальон.

მცნობენ — узнают меня.

ჩანთით ვატარებ გაზეთებს — ношу сумкой газеты.

იოლი — простой, -ая, -ое.

კითხვები: რას ატარებს ფოსტალიონი ჩანთით? რა არის მისი ფიქრი და ოცნება?

გემი მიდის მდინარეზე.

კვერცხები ბუდეში დევს.

ყვავილი ლარნაკში დევს.

ქვჩ

სახლი დგას მთაზე.

სურათი კიღია კედელზე.

წიგნები კარადაში აწყვია.

გამართეთ წინადადებები: 1. ვიქტორი ზის (მერხი). 2. მაგილა დგას (იატაკი). 3. გუშაგი დგას (ხიდი). 4. ხიდი გადებულია (მდინარე). 5. ჩვენ მივდივართ (ხიდი). 6. სახაზავი დევს (მაგილა). 7. დაფა კიღია (კედელი). 8. გოგონა მიდის (სახლი). 9. ბავშვი თამაშობს (ეზო).

ს ა ლ? რ ა შ ი? რ ა ზ ე?

— სად არის შოთა?

— შოთა არის ოთახში.
შოთა ოთახშია.

— სად არის ლალი?

— ლალი არის ბიბლიოთეკაში.
ლალი ბიბლიოთეკაშია.

— რაში არის წიგნი?

— წიგნი არის ჩანთაში.
წიგნი ჩანთაშია.

— სად არის წიგნი?

— წიგნი არის ჩანთაში.
წიგნი ჩანთაშია.

ზე

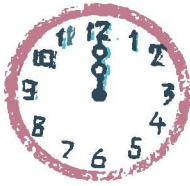
რაზე დევს წიგნი?
წიგნი დევს მაგიდაზე.

ში

სად მიდის გია?
გია მიდის სკოლაში.

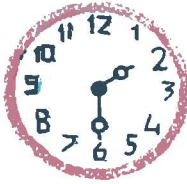
რომელი საათია?

თორმეტი საათია

ექვსი საათია

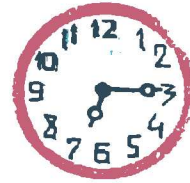
ორის ნახევარია

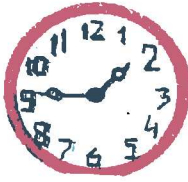
ხუთის ნახევარია

სამის თხუთმეტი წუთია

შვიდის თხუთმეტი წუთია

ორს აკლია თხუთმეტი
წუთი

ცხრას აკლია თხუთმეტი
წუთი

საათი

მამამ ზაზას დაბადების დღეს საათი აჩუქა.

— რომელი საათია, ზაზა? — ჰკითხა მარიკამ.

— ოთხის ნახევარია. — უპასუხა ზაზამ.

დაბადების დღეს — в день рождения.

რომელი საათია? — который час?

თქვი ქართულად:

(первый) час, два часа, три часа, четыре часа, пять часов, шесть часов, семь часов, восемь часов, девять часов, десять часов, одиннадцать часов, двенадцать часов;

половина первого, второго, третьего, четвертого, пятого, шестого, седьмого, восьмого, девятого, десятого, одиннадцатого, двенадцатого;

пятнадцать минут первого, второго, третьего, четвертого, пятого, шестого, седьмого, восьмого, девятого, десятого, одиннадцатого, двенадцатого;

без пятнадцати минут (первый) час, два, три, четыре (часа), пять, шесть, семь, восемь, девять, десять, одиннадцать, двенадцать.

სასწავლო წელი დამთავრდა

მოვიდა ზაფხული. დამთავრდა სასწავლო წელი. ჩვენ უკვე პიონერები ვართ. წელს დავიწყეთ ქართული ენის შესწავლა. გაისად მეოთხე კლასში ვიქნებით და ქართულ ენას უფრო კარგად დავეუფლებით.

ვემშვიდობებით საყვარელ სკოლასა და მასწავლებლებს. ვემშვიდობებით ერთმანეთს.

— გოგი, შენ სად დაისვენებ ზაფხულში? — ეკითხება თინა.

— მე ზღვაზე დავისვენებ.

— მე და ჩემი ძმა მოსკოვში უნდა წავიყვანოს მამამ, —
თქვა ლალიმ.

— მე ბებიასთან წავალ სოფელში.

— მე პიონერთა ბანაკში წავალ, — ისმის ბავშვების ხმები.

გაისად მეოთხე კლასში იქნებით — в будущем году будем в четвертом классе.

მალე დასასვენებლად წავალთ — скоро поедем отдыхать.

კარგად დავეუფლებით — хорошо овладеем.

კითხვები: რა მოვიდა? რა დამთავრდა? რომელი ენის შესწავლა დაიწყეთ, წელს? რომელ კლასში იქნებით გაისად? სად დაისვენებს გოგი? საით გაემგზავრება ლალი? შენ საით გაემგზავრები ზაფხულში?

გაზაფხული

ვიშ, გაზაფხული
მოდის მორთული,
მოდის და მოაქვს
ციტ სიხარული.

ამწვანდა მთები,
ტყე და მინდვრები,
ათასფრად ყვავის
ბალი და ზვრები.

ილია ჭავჭავაძე

მორთული — нарядный (-ая), наряжённый
ციტ სიხარული — ციდან სიხარული — радость небесную несёт.
ზვრები — виноградники.
ვიშ — ух (междометие).

კითხვები: ვინ დაწერა ეს ლექსი? რა აქვს სათაურად? რამდენი ხმო-
ვანია I, II, III, IV სტრიქონებში?

წაიკითხეთ სიტყვები, რომლებშიც იქნება ასო-ბგერები:
ფ, თ, ქ, წ, ტ, ყ, ზ, ღ.

შეადგინეთ წინადადება შემდეგი სიტყვებისაგან:
მორთული, ზვრები, ვიშ.

წაიკითხეთ ტექსტი და შეცვალეთ საპირისპირო სიტყვებით:
მოდის —
მოაქვს —
სიხარული —

გამოიცანი გაზაფხულის შიკრიკია,
ელოდება ყველა,
ლურჯი იის დობილია,
ჰქვია მას ე

მკვებარა ქოთანნი

ქოთნები ერთად შეგროვილიყვნენ. ერთი უფრო მაღალი ქოთანნი შუაში ჩამდგარიყო და იკვებნიდა. მე თქვენისთანა როდი ვარ, მე ოქროს ძირი მაქვსო.

უცებ თავს წაადგა ციცხვი. მკვებარა ქოთანს შერცხვა და ხმა გაკმინდა.

შეგროვილიყვნენ — собрались.

იკვებნიდა — хвастался.

თქვენისთანა როდი ვარ, თქვენისთანა არა ვარ — я не такой как вы.

ციცხვი — деревянная ложка.

ხმა გაკმინდა, გაჩუმდა — замолчал.

- ანდაზა: ვაუკაცი წყნარი სჯობია,
ჩალად არა ღირს მკვებარა.

მოძებნეთ სიტყვები, რომლებშიც იქნება ასო-ბგერები:

თ, ყ, კ, ქ, წ, ც, ღ.

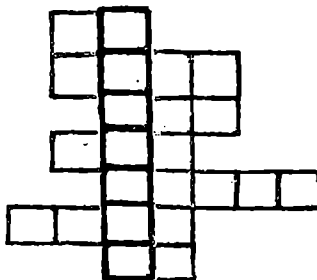
შეადგინეთ წინადადებები შემდეგი სიტყვების გამოყენებით:
მაღალი, შერცხვა, მკვებარა.

დაყავით მარცვლებად:

ერთად, შუაში, უფრო, ხმა, ქოთანს.

გადაწერეთ ანდაზა რვეულში.

შეავსეთ ცარიელი უჯრა ისე, რომ ფერად სვეტში მივიღოთ სიტყვა

„ქართული“

აქ
თავი
რვა
ათი
ურემი
ქალი
ია

შრომა, მხოლოდ შრომა

არა უქმად ყოფნა,
არა განზე დგომა,
აყვავებს მამულს
შრომა,
მხოლოდ შრომა!
დავატეხოთ ზარმაცს
თავზე გულისწყრომა...
გაუმარჯოს შრომას,
შრომას,
შრომას,
შრომას!

მთვარისა თავაძე

უქმად ყოფნა, უსაქმოდ ყოფნა — бездельничать, сидеть без дела,
განზე დგომა — стоять в стороне.
დავატეხოთ ზარმაცს თავზე გულისწყრომა — упреки ленивца.
მამული — родина, отчизна.

ამოწერეთ სიტყვები, რომლებიც პასუხობენ კითხვებს:

რა?	რას?
ყოფნა	მამულს

მინდა: ცუდად ჯდომას, ცუდად შრომა სჯობიაო.

რად მინდა მაშინ სიცოცხლე,
ლუკმასა ვკამდე სხვისასა.

ვაჟა-ფშაველა

ვანო და ჩიტი

ერთხელ პატარა ვანომ ჩიტი დაიჭირა და ხეზე თავდაყირა ჩამოჰკიდა. საწყალი ჩიტი ძლიერ იტანჯებოდა, მაგრამ ვანოს არ ებრალებოდა. კეკემ დაინახა და გაუშვა.

ვანომ ღრიალი მორთო, მაგრამ არავინ შეიბრალა. რატომ?

იაკობ გოგებაშვილი

თავდაყირა — вверх ногами.

ჩამოჰკიდა — повесил (-а).

იტანჯებოდა — страдал (-а), мучился (-ась).

ებრალებოდა — жалел (-а).

ჩამოხსნა — отвязал (-а).

ღრიალი მორთო, იტირა — начал (-а) реветь, заревел (-а).

კითხვები: რა დაიჭირა ვანომ? რა უქნა მან ჩიტს? რა ქნა კეკემ? რა ქნა ვანომ? რატომ არ შეიბრალებს ვანო?

წაიკითხეთ სწორად:

პატარა, საწყალი, თავდაყირა, იტანჯებოდა.

დამარცვლეთ:

პატარა, ჩიტი, მაგრამ, გაუშვა, ვანომ.

ამოწერეთ სიტყვები კითხვებზე: ვინ? რა?

გამოიცან! აყლაყუდა ფრინველია,
გრძელფეხა და გრძელკისერა,
წყლის პირას და ჭაობებში
თევზ-ბაყაყთა უყვარს ჭერა.

(ლყცჩ)

ალექსანდრე საჩინოელი

ძმურად

ქართველი და რუსი,
სომეხი და ლეკი,
თქვენ იზრდებით ერთად
ვით ცერი და ნეკი!

თუკი მოძმეს უჭირს,
თუ ვერ სწავლობს კარგად,
უნდა დაეხმაროთ
გულწრფელად და მარდად!

მარიჯანი

ცერი — большой палец.

ნეკი — мизинец.

მარდად — живо, проворно.

კითხვები: როგორ იზრდებიან ქართველი, რუსი, სომეხი, ლეკი? როდის უნდა დაეხმარო მოძმეს? თქვენ როგორ ესმარებით? შენ რაში ეხმარები ამხანაგს?

შეცვალეთ საპირისპირო სიტყვით:

მარდად —

ერთად —

კარგად —

მჭიდროდ —

მოცემული ლექსიდან ამოიწერეთ წინადადება და გაუსვით ხაზი სიტყვებს, რომლებიც პასუხობენ კითხვაზე ვინ? რა?

წაიკითხეთ სწორად!

ცივი ცვარი ცვივა ცბიდან,
ცივი, სცივა, ციდა ცინდალს.
ცხიკ და ცხიკო, აცემინებს,
ციცქნა ცხვირი გაუცივდა.

შეცობრები

დათვი და კურდღელი გაყინულ მდინარეზე სრიალში ეჭიბრებოდნენ ერთმანეთს.

უცებ კურდღელი დაეცა და თათი დაიშავა.

— ვაიმე, მიშველე, ძმობილო! — შეევედრა დათვს.

— ერთმანეთს ვეჭიბრებით და თუ გიშველე, როგორღა გაჯობებ! — მიუგო დათვმა და გასრიალდა.

გასწრებას დახარბებულ დათვს მოულოდნელად ყინული ჩაუტყდა და მდინარეში ჩავარდა.

— არიქა მიშველე, კურდღელო, ვიხრჩობი! — ბურღღუნებდა შეშინებული დათვი.

დაფაცურდა კურდღელი, მოიშველია პატარა დათუნები და ბაჭიები და რის ვაი-ვაგლახით ამოიყვანეს დათვი მდინარიდან.

კუკური გოგიაშვილი

გაყინული — покрытая льдом, замёрзшая.

სრიალში — в катании по льду.

ეჭიბრებოდნენ — соревновались.

დაიშავა — повредил себе.

დაფაცურდა — взялся живо за дело, засуетился.

ვაი-ვაგლახით, გაჭირვებით — с большим трудом.

კითხვები: რაში ეჭიბრებოდნენ ერთმანეთს დათვი და კურდღელი? რა მოუვიდა კურდღელს? რას შეევედრა კურდღელი დათვს? რა უთხრა დათვმა? რა მოუვიდა დათვს? რა სთხოვა დათვმა კურდღელს? რა ქნა კურდღელმა?

თარგმნეთ რუსულ ენაზე:

უცებ კურდღელი დაეცა და თათი დაიშავა. დათვი მდინარეში ჩავარდა.

● **ანდაზა.** ძმა ძმისთვისაო — შავი დღისთვისაო.

სიმღერა საქართველოზე

✓
მოკაშკაშე ცაო,
ზღვაო, ლიცილიცაო.
დათოვლილო მთაო,
მთაო, ქათქათაო,
ჯეჯილო და ტყეო,
სულ იშრიალეო,
საქართველოს მზეო,
სულ იგიზგიზეო!

გივი ჭიჭინაძე

მოკაშკაშე — яркий (-ая, -ое), сверкающий.
ლიცილიცა — полный до краев.
ქათქათა — (зд.) белоснежный (-ая, -ое).
იგიზგიზე — пылай.
იშრიალე — шелести, шурши.

მოძებნეთ სიტყვები, რომლებშიც იქნება ასო-ბგერები:
კ, ც, თ, ქ, ჯ, ტ.

წაიკითხეთ სწორად: ჩიტს მოსტაცა ტიტემ ბარტყი, დაგვიტუქსა ტიტე მითომ; ტიტემ ბარტყი დააბრუნა, ჩიტი ტკბილად უსტვენს. მითომ.

- გამოიცან! უხელოდ წნული საცერი
მალლა კუთხეში ჰკიღია.
სხვისთვის მახეა, პატრონის
დერეფანი და ხიღია.

(ბაზილი ივანოვი)

შეადგინეთ წინადადებები შემდეგი სიტყვების გამოყენებით:
მოკაშკაშე, ლიცილიცა, ქათქათა, იშრიალე, იგიზგიზე.

ნანას თვალები

— არ დაიძინოთ, თქვენი ჭირიმე! — შეევედრა ნანა თავის თვალებს და თვალებიც უჭერებდნენ, ძილს ახლოს არ იკარებდნენ.

შეშინდა დედა, — ნანა ავად გამიხდაო და დაუწყყო გამოკითხვა:

— ხომ არ გცივა, ნანა?

— არა!

— ხომ არ გცხელა, ნანა?

— არა!

— ყელი, ყური, ხომ არ გტკივა, ნანა?

— არა, დედა, არა!

— მაშ, თვალებს რატომ არ ხუჭავ, რად არ იძინებ, ნანაიკო?

— იმიტომ, რომ როცა მძინავს, შენ ვერ გხედავ, დედიკო!

თამარ ერისთავი

შეევედრა — შეეხვეწა — *взмолилась она, умоляет она (он).*

ძილს ახლოს არ იკარებდა — არ იძინებდა — *не засыпала, глаз не смыкала.*

უჭერებდნენ — *слушались они её.*

კითხვები: რას ევედრებოდა ნანა თავის თვალებს? რატომ შეშინდა დედა? რა ჰკითხა დედამ ნანას? რა უპასუხა ნანამ?

მე მძინავს ლოგინში.
შენ .
მას

ჩვენ გძინავს ლოგინში
თქვენ გძინავთ ლოგინში
მათ

● დედაშვილური სიყვარული მძლეთამძლეა.

ილია ჭავჭავაძე

ზარმაცი ცისო

დილიდანვე იღვიძებს ეძებს,
ცისო საყვედურებით: ტირის,
— რად მეძახით, აღეკი, ბუზღუნებს,
გამიყრუეთ ყურები? პირის ბანას ძლივს ასწრებს,
კაბა ვერ უპოვია. საუზმესაც იწუნებს.

ქეთევან გუგუშვილი

საყვედური — упрёк.

გამიყრუეთ ყურები, დამაყრუეთ — оглушили меня,

ბუზღუნებს — ворчит, брюзжит.

- ანდაზა. ზარმაცი კაცისათვის ყოველი დღე უქმეაო.

ტყე და მისი მშვენიერება

ტყე ქვეყნის მშვენიერებაა, სადაც ტყე არ არის, იქ ბუნება თითქოს მკვდარია.

ზაფხულობით ტყეს არაფერი შეედრება. ხეები შემოსილია ხშირი მწვანე ფოთლებით. ფოთლები ნიავის დროს საამურად შრიალებენ და სიცხის დროს გრილ ჩრდილს აყენებენ; ზოგი ხე ისე მალაა წასული, რომ თვალს ვერ შეუწვდენ; ზოგს ისე განივრად გაუშლია ტოტები, რომ მის ქვეშ რამდენიმე სახლობა თავისუფლად დაბინავდება. ტყეს ამშვენებს დიდი წიფელი და სხვა ხეები.

—
იაკობ გოგებაშვილი

მშვენიერება — красота, краса.

შემოსილია — одеты (зд. деревья).

თვალს ვერ შეუწვდენ — взглядом не дотянуться.

განივრად — просторно, широко.

სახლობა — семья, семейство.

დაბინავდება — поселиться, поместиться.

ჩამოთვალეთ გარეული ცხოველები, ფრინველები:

კითხვა: როგორია ტყე ზაფხულობით?

I გაკვეთილი

თ ე მ ა: მოსწავლის გაცნობა, მათი ვინაობა.

ს ი ტ ყ ვ ე ბ ი

მე, შენ, ის, ვინ? რა? ჩემი, შენი.

ვარ, ხარ, არის, მქვია, გქვია, ჰქვია.

მასწავლებელი, მოსწავლე, ბიჭი, გოგო, სახელი, გვარი. ადექი — ადექით! დაჯექი — დასხედით! მოდი — მოდით! შემოდი — შემოდით! სალა-
მი, გამარჯობა — გამარჯობათ!

ფ რ ა ზ ე ბ ი

— შენ ვინა ხარ? ის ვინ არის?

— მე მასწავლებელი ვარ. ის მოსწავლეა.

— რა გქვია? (რა არის შენი სახელი?) — მე მქვია ანტონი. ჩემი სა-
ხელია ანტონი. ჩემი სახელი არის ანტონი.

— რა გვარი ხარ? (რა არის შენი გვარი?) — მე ვარ ივანოვი. ჩემი
გვარი არის ივანოვი. ჩემი გვარია ივანოვი.

— ვინ არის ტანია? — ტანია არის მოსწავლე. ტანია მოსწავლეა. ის
არის გოგონა. ის გოგონაა.

ვინ არის ვიქტორი? — ვიქტორი არის მოსწავლე. ვიქტორი მოსწავ-
ლეა. ის არის ბიჭი. ის ბიჭია.

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

გალაკტიონ ტაბიძე — „მთვარის ნამზობიდან“

„ბევრი მხარე მოვიარე“ —
ანე იწყებს ამბავს მთვარე,

მაგრამ საქართველოსთანა
არ მინახავს არსად მხარე.

კუკური გოგიაშვილი — „მალხაზ ბიჭი“

— გამარჯობა, მალხაზო!
როგორა ხარ დღეს?

— ახლა არა მიშავს რა,
ყოველდღე ვსვამ რძეს.

ფრჩხილებში მოთავსებული სიტყვებისა და ფრაზების დასწავლა სავალდებულო
არ არის მოსწავლეთათვის.

II ბაკვეთილი

თ ე მ ა: სკოლა, სკოლის შენობა, საკლასო ოთახი.

ს ი ტ ვ ე ბ ი

სკოლა, შენობა, ეზო, დერეფანი, კიბე.
საკლასო ოთახი, კარი, ფანჯარა, იატაკი, ჭერი, კედელი.
ეს, ის, აი, სად?
(მაჩვენე! — მაჩვენეთ! მითხარი — მითხარით!)

ფ რ ა ზ ე ბ ი

- ეს რა არის? ის რა არის?
- ეს არის სკოლა. ის სკოლაა.
- ეს არის ეზო. ეს ეზოა. ის არის შენობა. ის შენობაა.
- ეს არის დერეფანი. ეს დერეფანია. ის არის კიბე. ის კიბეა.
- ეს არის საკლასო ოთახი. ეს საკლასო ოთახია.
- ეს არის კარი. ეს კარია. ის არის ფანჯარა. ის ფანჯარაა.
- ეს იატაკია. ეს იატაკი არის. ის არის ჭერი. ის ჭერია.
- ეს არის კედელი. ეს კედელია.

(მაჩვენე)

- სად არის კარები? — აი კარები.
- სად არის ფანჯარა? — აი ფანჯარა.
- სად არის კიბე? — აი კიბე.
- სად არის კედელი? — აი კედელი და ა. შ.

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

ვასილ გვეტაძე — „ასეთია ჩვენი თინა“.

აი სკოლის ეზო,	მერხზე ჩამოჯდება
აი კლასის კარი,	თინა მომღიმარი...

III ბაკვეთილი

თ ე მ ა: საკლასო ოთახის მოწყობილობა (დგამ-ავეჯი).

ს ი ტ ვ ე ბ ი

მერხი, მაგიდა, დაფა, კარადა, სურათი.
-ზე: კედელზე, მერხზე, იატაკზე.
-ში: ოთახში.
ერთი, ორი, სამი.

დგას, ზის.
და (კავშირი).
დგას, ჰკიდია.

ფ რ ა ზ ე ბ ი

- რა არის ეს? რა არის ის?
- ეს არის მერხი. ეს მერხია. ის არის სკამი. ის სკამია.
- ეს არის მაგიდა. ეს მაგიდაა. ის არის კარადა. ის კარადაა.
- ეს არის დაფა. ეს დაფაა. ის არის სურათი. ის სურათია.
- (მაჩვენე მერხი) სად დგას ის?
- აი მერხი, ის დგას იატაკზე.
- (მაჩვენე სკამი!) სად დგას ის?
- აი სკამი. ის დგას იატაკზე.
- (მაჩვენე მაგიდა!) სად დგას მაგიდა?
- აი მაგიდა. ის დგას იატაკზე.
- (მაჩვენე კარადა!) სად დგას ის?
- აი კარადა. ის დგას იატაკზე.
- (მითხარით) რამდენი მაგიდა არის საკლასო ოთახში? რამდენი მაგიდაა საკლასო ოთახში?
- საკლასო ოთახში არის ერთი მაგიდა. საკლასო ოთახში ერთი მაგიდაა.
- რამდენი მოსწავლე ზის ერთ მერხზე?
- ერთ მერხზე ზის ორი მოსწავლე.
- სად დგას მერხი და კარადა?
- მერხი და კარადა დგას იატაკზე.

ზ ე ბ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

დავით ხუნდაძე — „დაკარგული სახსოვარი“.

სკამს ადგილი შეუცვალა, ზრუნვით მერხებს გადახედა,
გადაუსვა ჩვარი დაფას, გაასწორა ყველა სწრაფად.

IV ბაკვეთილი

თ ე მ ა: სასწავლო ნივთები.

ს ი ტ ყ ვ ე ბ ი

ჩანთა, წიგნი, რვეული, კალამი, ფანქარი, საშლელი, ცარცი, ჩვარი.
-ზე: მაგიდაზე, დაფაზე.
-ში: ჩანთაში, რვეულში.

— ით: ჩანთით, წიგნით, არა, არ, დიახ.

მომეცი! — მომეცით! აილე! აილეთ! ინებე! — ინებეთ! შეინახე! — შეინახეთ!

ფ რ ა ზ ე ბ ი

აი ჩანთა. ეს არის ჩანთა. ეს ჩანთაა.

აი წიგნი. ეს არის წიგნი. ეს წიგნია. მე ვკითხულობ წიგნს.

აი რვეული. ეს არის რვეული. ეს რვეულია მი ვწერ რვეულში.

აი კალამი. ეს არის კალამი. ეს კალამია. მე ვწერ კალამით.

— სად არის წიგნი?

— წიგნი არის ჩანთაში. წიგნი ჩანთაშია. წიგნი არის მერხში. წიგნი მერხშია.

— სად არის რვეული?

— რვეული არის ჩანთაში. რვეული ჩანთაშია. რვეული არის მერხში. რვეული მერხშია.

— სად არის ფანქარი?

— ფანქარი არის ჩანთაში. ფანქარი ჩანთაშია.

— ეს რვეულია? — დიახ, ეს რვეულია.

— ეს წიგნია? — არა, ეს წიგნი არ არის. ეს რვეულია.

სად ძვეს წიგნი? — წიგნი ძვეს მაგიდაზე.

მოსწავლეები მასწავლებლის დავალებით ასრულებენ მოქმედებებს: მომეცი — მომეცით! წიგნი, რვეული, კალამი და ა. შ. აილე — აილეთ — ინებეთ!

წიგნი, რვეული, კალამი და ა. შ. შეინახე — შეინახეთ!

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

გიორგი ლეონიძე — „დედაენა“

ჩვენი დედა, ჩვენი წიგნი.

ჩვენი ენა ქართული...

ოქროს ხმიან სიმებად

გულში ამოხლართული.

4

გ ა მ ო ც ა ნ ა. იგი უენოდ მოუბარია,
ყოველი კაცის მეგობარია.

(სფსტ)

V ბაკვეთილი

თ ე მ ა: გაკვეთილი.

ს ი ტ ყ ვ ე ბ ი

ზარი, გაკვეთილი, შესვენება, ქართული ენა, რუსული ენა, მათემატიკა, დაირეკა, დაიწყო, დამთავრდა, ვკითხულობთ, ვწერთ, ვლაპარაკობთ, პირველი, მეორე, მესამე.

-ში: სკოლაში, კლასში.

-ზე: გაკვეთილზე, აკეთებს, შემოვიდა, რომელი.

ფ რ ა ზ ე ბ ი

ზარი დაირეკა. კლასში მასწავლებელი შემოვიდა. გაკვეთილი დაიწყო. გაკვეთილი დამთავრდა. დაიწყო შესვენება.

— შენ სად სწავლობ? — მე ვსწავლობ სკოლაში. — რომელ კლასში სწავლობ? — მე ვსწავლობ მესამე კლასში.

— შენ რას სწავლობ? — მე ვსწავლობ ქართულ ენას, რუსულ ენასა და მათემატიკას.

— რას აკეთებთ ქართული ენის გაკვეთილზე? — ქართული ენის გაკვეთილზე ვსწავლობთ ლექსებს, ვსაუბრობთ და მასწავლებლის შეკითხვაზე ვპასუხობთ.

— რას აკეთებთ რუსული ენის გაკვეთილზე? — რუსული ენის გაკვეთილზე ჩვენ ვკითხულობთ, ვწერთ და ვლაპარაკობთ.

— მერამდენე გაკვეთილია მათემატიკა? — მათემატიკა პირველი გაკვეთილია (რეალური ვითარების მიხედვით).

— მერამდენე გაკვეთილია ქართული ენა? — ქართული ენა მეორე გაკვეთილია (რეალური ვითარების მიხედვით).

— მერამდენე გაკვეთილია რუსული ენა? — რუსული ენა მესამე გაკვეთილია (რეალური ვითარების მიხედვით).

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

ოთარ შალამბერიძე — „დაირეკა ზარი“

დაირეკა ზარი და
შესვენებაც დამთავრდა,
ვკითხულობთ და ვსაუბრობთ,
ქართულს ვსწავლობთ თანდათან.

ა-ნი, ბ-ანი, გ-ანი და...
ვეუფლებით ასოებს,
მერე მასწავლებელი
ჩვენს ნაწერებს ასწორებს.

VI ბაკვეთილი

თემა: ადამიანის სხეულის ნაწილები.

ს ი ტ ვ ე ბ ი

(სხეული) ტანი, თავი, სახე, ყური — ყურები, თვალი — თვალები, ცხვირი, თმა, კბილი — კბილები, ხელი — ხელები, ფეხი — ფეხები, თითი — თითები, მარჯვენა, მარცხენა.

ოთხი, ხუთი, ექვსი, შვიდი, რვა, ცხრა, ათი.
რამდენი?

ფ რ ა ზ ე ბ ი

მასწავლებელი ეკითხება მოსწავლეებს: — რა არის ეს? რამდენია? რამელია? და მიუთითებს. მოსწავლეები პასუხობენ:

— ეს არის ტანი. ეს ტანია.

აი თავი. ეს არის თავი. ეს თავია.

აი სახე. ეს სახეა. ეს სახე არის.

აი ყური. ეს ყურია. ეს ყური არის. მე მაქვს ორი ყური. მე მაქვს ყურები.

აი თვალი. ეს არის თვალი. ეს თვალია. მე მაქვს ორი თვალი. მე მაქვს თვალები.

აი ცხვირი. ეს არის ცხვირი. ეს ცხვირია. მე მაქვს ცხვირი.

აი კბილი. ეს არის კბილი. ეს კბილია. მე მაქვს კბილები.

აი ხელი. ეს არის ხელი. ეს ხელია. მე მაქვს ორი ხელი. მე მაქვს ხელები.

ეს მარჯვენა ხელია. ეს მარცხენა ხელია.

აი ფეხი. ეს არის ფეხი. ეს ფეხია. მე მაქვს ფეხი. ეს მარჯვენა ფეხია. ეს მარცხენა ფეხია.

აი თითი. ეს არის თითი. ეს თითია. ეს მარჯვენა ხელის თითებია. ეს მარცხენა ხელის თითებია. მე მაქვს ათი თითი.

აი ერთი თითი. აი ორი თითი... (ჩვენებით).

— რამდენი თითია ერთ ხელზე? — ერთ ხელზე ხუთი თითია.

— რამდენი თითია ორ ხელზე? — ორ ხელზე ათი თითია.

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

ნიკოლოზ ჩაჩავა — „არა, არ გააღვიძო!“

და მყავს პაწაწინა,	თვალიცა აქვს, ყურიც,
მას დაეარქვით თინა,	სულ პატარა ცხვირიც.
როგორია იცით?	

ანდაზა: თვალი შორს ხედავს, კეკა უფრო შორსაო.

VII ბაკვეთილი

თ ე მ ა: ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი.

ს ი ტ ყ ვ ე ბ ი

მოსწავლის ფორმა, შარვალი, პერანგი, კაბა, წინსაფარი, საყელო, ღილი, ჯიბე, პალტო, ქუდი, ცხვირსახოცი, ქამარი, ბაბთა, ჯაგრისი.

იკვამს, აცვია, აქვს.

თეთრი, ლურჯი, რუხი, შავი, ყავისფერი.

-ში: ჯიბეში

-ზე: კაბაზე.

ფ რ ა ზ ე ბ ი

აი ფორმა. ეს არის ფორმა. ეს ფორმაა.

აი შარვალი. ეს შარვალია. ფორმის შარვალი ლურჯია.

აი პერანგი. ეს პერანგია. ფორმის პერანგი თეთრია.

აი კაბა. ეს ფორმის კაბაა. ფორმის კაბა ყავისფერია.

აი წინსაფარი. ეს ფორმის წინსაფარია. ფორმის წინსაფარი თეთრია

აი საყელო. ეს პერანგის საყელოა. ის კაბის საყელოა. საყელო თეთრია.

აი ღილი. კაბაზე სამი ღილია. ღილი შავია.

ბიჭი მოსწავლის ფორმას იკვამს. გოგონა მოსწავლის ფორმას იკვამს.

ბიჭს მოსწავლის ფორმა აცვია. გოგონას მოსწავლის ფორმა აცვია.

აი პალტო. ეს ბიჭის პალტოა. ბიჭი პალტოს იკვამს. ბიჭს პალტო აცვია. ბიჭის პალტო რუხია.

აი გოგონას პალტო. გოგონა პალტოს იკვამს. გოგონას პალტო აცვია. გოგონას პალტო შავია.

შარვალს ორი ჯიბე აქვს.

აი ცხვირსახოცი. ცხვირსახოცი ჯიბეშია.

აი ფეხსაცმელი. ბიჭი ფეხსაცმელს იკვამს. ბიჭის ფეხსაცმელი ყავისფერია.

გოგონას ფეხსაცმელი შავია.

აი ორი ჯაგრისი. ერთი ჯაგრისი ტანსაცმლისაა, მეორე — ფეხსაცმლისა. მე ტანსაცმელს ჯაგრისით ვწმენდ. ბიჭი ფეხსაცმელს ჯაგრისით წმენდს. გოგონა პალტოს ჯაგრისით წმენდს.

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

ნაილი ნიუარაძე — „საჩუქარი“.

ქუდი,

წინდა,

ხელთათმანი

ყუთში ჩადო გელამ,

კოვჩები და მათლაფები,

სათამაშო მელა.

— ვისთვის გინდა ეს წინდები?

და ეს ყუთი საცხე?

— მამას უნდა გავუგზავნო ბამზე!

VIII ბაკვეთილი

თ ე მ ა: მოსწავლის დილა.

ს ი ტ ყ ვ ე ბ ი

დილა, დილით, პირსაბანი, სარკე, საპონი, სავარცხელი, კბილის ჯაგრისი, პირსახოცი.

ვღებები, დგები, ვიბან, იბანს, ვივარცხნი, ივარცხნის, ვიხეხავ, იხეხავს, ვიმშრალე, იმშრალეს. დგას.

აქ, იქ.

ფ რ ა ზ ე ბ ი

მე დილით ადრე ვდგები.

აი პირსაბანი. მე პირს ვიბან. ბიჭი პირსაბანთან დგას და პირს იბანს.

აი საპონი. მე ხელებს საპნით ვიბან. გოგონა ხელებს საპნით იბანს.

აი სავარცხელი. მე თმას ვივარცხნი. გოგონა სარკესთან დგას და თმას ივარცხნის.

აი კბილის ჯაგრისი. მე კბილს ჯაგრისით ვიხეხავ. ბიჭი კბილებს ჯაგრისით იხეხავს.

აი პირსახოცი. მე სახესა და ხელებს პირსახოცით ვიმშრალე. გოგონა (ბიჭი) სახესა და ხელებს პირსახოცით იმშრალეს.

ეს სავარცხელია. აქ არის ორი სავარცხელი. იქ არის ოთხი სავარცხელი.

ეს საპონია. აქ არის ერთი საპონი. იქ არის ორი საპონი.

ეს კბილის ჯაგრისია. აქ არის სამი კბილის ჯაგრისი. იქ არის ხუთი კბილის ჯაგრისი.

აქ არის გოგონა. ის თმას ივარცხნის. იქ არის ბიჭი. ის თმას ივარცხნის.

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

მარიჯანი — „დედას ვეხმარები“

ადრიანად ავდგები და

დავალაგებ სუფთად ბინას.

არ დავუწყებ დედას ლოდინს,

გავასწორებ კოხტად ლოგინს,

პირს დავიბან, ვისაუზმებ

და ფანჯრიდან ბავშვებს ვუმზერ.

თ ე მ ა: ოჯახი, მშობლები, ნათესავები.

ს ი ტ ყ ე ბ ი

მშობლები, დედა, მამა, და — დები, ძმა — ძმები, დეიდა, პაპა (ბაბუა), ბებია, ბიძა, მამიდა.

გაზეთი, თოჯინა.

დიდი — პატარა.

მყავს, ჰყავს, ამბობს.

ფ რ ა ზ ე ბ ი

მე მყავს მშობლები: დედა და მამა.

მე მყავს ბებია. მე მყავს ბაბუა. მე მყავს პაპა. მე მყავს უფროსი ძმა.

მე მყავს უმცროსი ძმა. მე მყავს ძმები. მე მყავს უფროსი და. მე მყავს უმცროსი და. მე მყავს დები.

მამა ზის. ბიჭი დგას. დედა ზის. გოგონა დგას.

მამა გაზეთს კითხულობს. დედა კერავს. ბიჭი ლექსს ამბობს. გოგონას თოჯინა აქვს.

ჩემი ძმა დღია. ჩემი ძმა პატარაა.

მამას ჰყავს და. ის ჩემი მამიდა არის. ის ჩემი მამიდაა.

დედას ჰყავს და. ის ჩემი დეიდაა. ის ჩემი დეიდა არის.

მამას ჰყავს ძმა. ის ჩემი ბიძაა. ის ჩემი ბიძა არის.

დედას ჰყავს ძმა. ის ჩემი ბიძაა. ის ჩემი ბიძა არის.

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

ქუქური გოგიაშვილი — „ბებია და შველიშვილი“

ბებო მალხაზს აძინებს და

ტკბილად უმღერს ნანას:

— გაიზარდე, ასახელე

ბებო, დედა, მამა.

ნესტორ მალაზონია — „ნანა“

ერთ გოგონას ნანა ჰქვია,

დედისერთა ქალია,

დედას უყვარს,

მამას უყვარს,

ბებოს უყვარს ძალიან.

X ბაკვეთილი

თ ე მ ა: ჭურჭელი

ს ი ტ ყ ე ე ბ ი

ქიქა, ფინჯანი, ლამბაქი, კოვზი, დანა, ჩანგალი, თეფში, მათლაფა, ქვაბი, ტაფა, ჩაიდანი, პური, ყველი, კარაქი, შაქარი.

ფ რ ა ზ ე ბ ი

ეს არის ქიქა. აი ფინჯანი. აი ლამბაქი. აი ჩაის კოვზი. ეს არის ჩაის კოვზი.

აი დანა. ეს არის დანა. ეს დანაა.

აი ჩანგალი. ეს ჩანგალია. ეს არის ჩანგალი.

აი თეფში. ეს თეფშია. ეს არის თეფში.

აი მათლაფა. ეს არის მათლაფა. ეს მათლაფაა.

აი ქვაბი. ეს არის ქვაბი. ეს ქვაბია.

აი ჩაიდანი. ეს არის ჩაიდანი. ეს ჩაიდანია. ჩაი არის ჩაიდანში. ჩაი ჩაიდანშია.

აი პური. ეს არის პური. მე ვჭამ პურს.

აი ყველი. ეს არის ყველი. ეს ყველია. მე ვჭამ ყველსა და პურს.

აი კარაქი. ეს არის კარაქი. მე ვჭამ კარაქს. პური, ყველი და კარაქი საკმელია.

მათლაფა, თეფში, ფინჯანი, ქვაბი არის ჭურჭელი. მათლაფა, თეფში, ფინჯანი, ქვაბი ჭურჭელია.

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო , მ ა ს ა ლ ა

მაყვალა მრეელიშვილი — „საუზმე“

თეთრი ხელსაწმენდი
აეიფარე გულზე,
ჩანგალიც მაქვს, კოვზიც,
ახლა ვისაუზმებ.

წყნარად, წყნარად, ქამე,
ნუ საუბრობ, თიკო!
ქამის დროს ხომ ყველა
ჩუმაღ უნდა იყოს.

თ ე მ ა: დროის ერთეულები (დღე-ღამის ნაწილები, კვირა, კვირის დღე-
ები).

ს ი ტ ყ ვ ე ბ ი

დღე, ღამე, გუშინ, დღეს, ხვალ.

კვირა: ორშაბათი, სამშაბათი, ოთხშაბათი, ხუთშაბათი, პარასკევი,
შაბათი, კვირა, საათი, იყო, იქნება.

ფ რ ა ზ ე ბ ი

— რომელი საათია? — პირველი (ორი, სამი, ოთხი, ხუთი, ექვსი,
შვიდი, რვა, ცხრა, ათი, თერთმეტი, თორმეტი) საათია.

— რამდენი დღეა კვირაში? — კვირაში შვიდი დღეა. კვირაში არის
შვიდი დღე.

— რა დღეა დღეს? — დღეს არის ორშაბათი (სამშაბათი, ოთხშაბათი,
ხუთშაბათი, პარასკევი, შაბათი, კვირა). დღეს ორშაბათია.

— რა დღე იყო გუშინ? — გუშინ იყო ორშაბათი (სამშაბათი, ოთხშა-
ბათი, ხუთშაბათი, პარასკევი, შაბათი, კვირა).

— რა დღე იქნება ხვალ? — ხვალ იქნება ორშაბათი (სამშაბათი, ოთხ-
შაბათი, ხუთშაბათი, პარასკევი, შაბათი, კვირა).

ზ ე პ ი რ ა დ ს ა მ უ შ ა ო მ ა ს ა ლ ა

მარიჯანი — „კვირა დღით“

კვირა დღით, აღრიხანად

წამოიჭრა ფეხზე ვანო.

მშობლებს სთხოვა: რა იქნება,

დღეს რომ ცირკში წამიყვანოთ?

ქართულ-რუსული ანბანური ლექსიკონი

ბ

ადრე — рано
ადრიახად — заранее, рано
ავად ვარ — я болен (-льпа)
ავდარი — плохая погода, нена-
стье, непогода
ავი — нехороший (-ая), злой
(-ая), дурной (-ая)
ათი — десять
ათხოვა — одолжил (-а) он, она
(ему, ей)
ათ — вот
აკეთებს — делает
აკეთებენ — делают
ალავია — уложено
ალუბალი — вишняя
ამბავი — весть, событие, извест-
ные
ამოვიდა — взошёл -а (она, оно)
поднялся он (она, оно)
აილო — взял -а, (он, она)
მოცანა — задача
ამოხსნა — решение, решить (за-
дачу), решил -а
ანგარიში — счёт
არ — (отрицательная частица)
не
არ გაგატან — не дам, не отдам
არდადეგები — канкулы
არსად — нигде, никуда
ასადილა — дал (-а) пообедать,
накормил (-ла)
ასახელა — прославил -а (он,
она)
ასული — дочь

ასულა — поднялся (-ась) оказы-
вается
ასხამს — льёт, наливает
აქ — здесь
ალევიებს — разжигает, раздува-
ет
აშენდა — построен (-а, -о)
აჩუქა — подарил (-а) ему (-ей)
აკრელებს — пестрит
ახალი — новый (-ая, -ое)
ახალი წელი — новый год
ახლოვდება — приближается
ახლოს — близко, вблизи, близ
აჯობა — одолел (-а)

ბ

ბათქა-ბუთქი — стрельба
ბანაობა — купание, купаться
ბარტყი — плетень
ბარაკიანი — обильный (-ая, -ое)
ბატი — гусь
ბატყანი — ягнёнок
ბედნიერი — счастливый (-ая,
-ое)
ბედნიერად — счастливо
ბევრი — много
ბელადი — вождь
ბზუის — жужжит
ბალი — сад
ბინა — квартира
ბიძა — дядя
ბიჭი — мальчик
ბრაზი — злость, злоба
ბრინჯი — рис
ბრძანება — приказ
ბრწყინვალე — блестящий (-ая,
-ее)

ბოლოს — наконец
ბუზი — муха
ბურღღუნა — ворчиливый (-ая, -ое)
ბურთი — мяч

ბ

გაჩაღება — разжечь, разжигать (огонь)
გადაეცი — передай (ему, ей)
გადაედი — я перешёл (-шла)
გაზაფხული — весна
გაზომე — измерь
გაიზარღე — расти, вырасти
გამოვადგე — хочу быть полезным
გამაცოცხლებელი — оживлённый (-ая, -ое)
გამოცანა — загадка
გამყიდველი — продавец, продащица
განათებული — освещённый (-ая, -ое)

გაიღვიძებს — проснётся
გამრჯე — трудолюбивый
გაშავდა — почернел (-а, -о)
გაშენდა — разведены (сады)
გაშვერა — протягивание
გაშრობა — высушить
გაციეება — простуда
გასწორება — исправить, поправить, выровнять
გაუგია — понял, слышал -а (он, она, оказывается)
გაუკეთა — сделал он ему (ей)
გაკრა — разрезать, разрезал -а (он, .она)
გაჯობე — я победил (-а) тебя
გვაქვს — мы имеем, у нас есть
გვახსოვს — помним

გვიამბობს — рассказывает он (она) нам
გვიანდერძა — завещал (-а, -о)
გზაზე — на дороге, по дороге
გმადლობთ — спасибо, благодарю вас
გოჭი — поросёнок
გრილა — свежо, прохладно
გრილი — прохладный (-ая, -ое)
გულუხვი — щедрый (-ая, -ое)

ღ

ღა — и (союз)
ღა — сестра
ღასახელებული — названный (-ая, -ое), наименованный
ღაბრაწული — румяный, румяненный (-ая, -ое)
ღაბრუნება — вернуть, возвращение
ღაუზარა — поленился
ღავამთავრეთ — закончили мы
ღადგები — стану
ღაინახა — увидел -а (он, она)
ღაიწყება — начнётся
ღამშვენება — украсить (-ся)
ღარქმევა — дать имя, прозвать
ღატუქსევა — пожурить, побранить
ღაუნღობელი — вероломный (-ая -ое), беспощадный
ღაქრის — мчится
ღამაქრღა — засахарился (-ась)
ღაშლა — помешать, запрещать
ღგებან — встают
ღღა — мать
ღღისერთა — единственный сын, единственная дочь
ღღეს — лежит
ღღიღა — тётя (сестра матери)

დიდეღა — бабушка
დიღ-დიღას — по утрам
ღინება — течение
ღინჯი — спокойный (-ая, -ое)
ღობიღი — названная сестра
ღროშა — флаг
ღღე — день

2

ებრალებოღა — жалел (-а) он,
она (его, её)
ეღოღება — ждёт
ენქღღა — подснежник
ეღეღანი — бубенец, бубенчик
ერთად — вместе
ეს — этот (эта, это)
ეღახიან — зовут его (её)
ეღებრეღა — соревнуется он, она
(с ним, с ней)

3

ეაზი — лозა
ეაზადებ — готовлю
ეაღი — юноша
ეეზადებით — готовимся
ეესტუმრებით — придём в гости
(к кому-то)
ეიბან — мою (лицо, руки)
ეინმე — кто-нибудь, кто-либо
ეინეზავ — чищу, натираю (сам
себе)
ეკითხულღბ — читаю
ენახეთ — увидели мы
ესეამ — пью
ევხოვრობთ — живём мы
ეზატავ — рисую

4

ზამთარი — зима
ზარი — звонок, колокол
ზარმადი — ленивый (-ая, -ое),
лентяй

ზაფხული — лето
ზევით — наверху, выше
ზეიმი — торжество
ზის — сидит
ზოღი — полоса
ზომა — мера
ზღაპარი — сказка
ზღვა — море

5

თათი — лапа
თაღვი — мышь
თაღი — голова
თაღაზიანი — любезный (-ая, -ое),
учтивый
თაღღაღი — вверх ногами, вверх
дноმ
თარი — тари (музыкальный
инструмент)

თარღ — полка
თასი — кубок, миска
თაფღი — мёд
თბიღღა — тепло
თეღზი — рыба
თეთრი — белый (-ая, -ое)
თეღში — тарелка
თიღა — сено
თითი — палец
თიხა — глина
თეღღი — глаз
თეღითღბ — сам (-а, -о)
თოღღი — снег
თოღღის ჰაზა — Дед-Мороз
თოღი — верёвка
თოღი — ружьё
თოხი — мотыга
თუთა — тутა
თქვა — сказал (-а)
თხა — козёл, коза
თხიღი — орешек

ია — фиалка
 იკვიანებს — опаздывает
 იხებთ — извольте, пожалуйста
 ინდაური — индейка, индюшка
 ის — он (она, оно), тот (та, то)
 ისმის — слышится, слышен
 ისიამოვნა — получил удовольствие
 იტანჯებოდა — страдал (-а)
 იქ — там
 იქნება — авось, может быть
 იყო — был (-а) он, она
 იცვამს — одевается, надевает (одежду, обувь)
 იწვალა — мучался -лась (он, она)
 იწურება — иссыкает, кончается
 იწყებს — начинает
 იჭერს — ловит
 იხურავს — надевает (головной убор)

კ

კაბა — платье
 კალამი — перо
 კარგი — хороший (-ая, -ее)
 კარი — дверь
 კატა — кошка
 კაცობრიობა — человечество
 კბილი — зуб
 კვიცი — жеребёнок
 კიბე — лестница
 კისერი — шея
 კნუტი — котёнок
 კოვზი — ложка
 კორდი — лужайка
 კოჭი — катушка
 კუთხე — угол
 კრუხი — наседка

ლამაზი — красивый (-ая, -ое)
 ლარი — струна
 ლაქა — пятно
 ლექვი — щенок
 ლექსი — стихотворение
 ლოგინი — постель
 ლოდინი — ждать
 ლუკმა — кусок
 ლურჯი — синий

მ

მაგიდაზე — на стол, на столе
 მაგრამ — но, только
 მათლაფა — глубокая тарелка
 მალე — скоро
 მალხაზი — живой (-ая, -ое), жизнерадостный (-ая, -ое)
 მამა — отец, папа
 შამალი — петух
 მართალი — правдивый (-ая, -ое), правильный
 მარილი — соль
 მახე — западня, капкан, ловушка
 მახვილი — острый (-ая, -ое) меч
 მარღად — живо, проворно
 მალალი — высокий (-ая, -ое)
 მაყვალი — ежевика
 მარხილი — сани
 მაჯა — пульс, кисть руки
 მარჯვე — ловкий (-ая, -ое), бойкий, проворный
 მარჯვენა — правый (-ая, -ое)
 მგზავრი — прохожий (-ая, -ее), пассажир
 მდინარე — река
 მეგობარი — друг
 მეზობელი — сосед
 მთვარე — луна

მელია (მელა) — лиса
 მერხი — парта
 მეურბე — арубцик
 მზე — солнце
 მზიური — солнечный (-ая, -ое)
 მთავრდება — кончается, заканчивается
 მიგვიღეს — приняли (они нас)
 მიაკითხავს — наведается
 მიაკვს — несёт (туда)
 მიიხედა — оглянулся
 მილი — труба
 მიმართა — обратился (-лась) к...
 მიმპარავი — подкрадывающийся
 მიხახავს — видел (-а)
 მიჰირავს — держу
 მიფრინდა — подлетел (-а)
 მოგაქვს — несёшь (сюда)
 მოგეხმარა — помог (он тебе)
 მოედანი — площадь
 მოიხედა — оглянулся
 მოიჩქარიან — торопятся (сюда)
 მოკაზმული — нарядный, украшенный (-ая, -ое)
 მომავალი — будущий (-ая, -ее), предстоящий (-ая, -ее)
 მონღომებით — усердно, с усердием
 მოტაცება — похищение
 მომეცი — дай мне
 მოვა — придёт
 მოიგეს — выиграли они
 მომღმარი — улыбчивый
 მორი — бревно
 მოსამსახურეები — служащие
 მოუბარი — собеседник
 მოუფიქრებელი — необдуманный (-ая, -ое)

მოქალაქე — гражданин (-ка)
 მოღრუბლული — облачный, пасмурный
 მოწმენდილი — ясное небо
 მოხმარება — помощь
 მყავე — кислый
 მსაჯი — судья
 მსოფლიო — вселенная, мир
 მტკივა — болит (у меня)
 მუხის — дубовый (-ая, -ое)
 მუენებელი — стронтель
 მუვიდობით — прощай (-те)
 მხარე (ქვეყანა) — страна, край
 მხარდამხარ — плечом к плечу
 მკრელი — острый (-ая, -ое), режущий (-ая, -ее)
 მკიდროდ — плотно, тесно
 6

ნაბიჯები — шаги
 ნადირი — животное, зверь
 ნათელი — светлый (-ая, -ое)
 ნამცხვარი — мучное
 ნაპირი — край
 ნაფლეთი — клочок, клочок
 ნაყინი — мороженое
 ნაცვლად — взамен, вместо
 ნაძვის ხე — ёлка
 ნახვადის — до свидания, до скорого свидания
 ნივთი — вещь
 ნორჩი — юный

მ

ობობა — паук
 ომი — война
 ორმო — яма
 ოფოფი — угод

ოქროსფერი — золотистый (-ая, -ое)

ჰ

პაპა (ბაბუა) — дед, ледушка

პასუხობენ — отвечают

პატაკი — рапорт

პაწაწინა — малюсенький (-ая, -ое)

პეპელა — бабочка

პირველი — первый (-ая, -ое)

პირი — рот, уста

ჟ

ჟანგი — ржавчина

ჟონავს — просачивается

ჟოლო — малина

ჟრიაშლობენ — галдят

ჟღარუნი — звяканье

რ

რა? — что?

რეკავს — звонит

რეპანი — базилик

რვეული — тетрадь

რკინა — железо

რკო — желудь

რომელი — который (-ая, -ое)

რუხი — серый (-ая, -ое)

რძე — молоко

ს

საათი — часы

საბავშვო — детский (-ая, -ое)

სავსე — полный

სათითე — напёрсток

საზამთრო — арбуз

სალარო — касса

საპონი — мыло

სამზარეულო — кухня

სამარილე — солонка

საოცნებო — мечтательный (-ая, -ое)

სასწავლო წელი — учебный год
სარი — кол

საუბარი — беседа

საუზმე — завтрак, закуска

საქათმე — курятник

სალორე — свиноводник

საყვავილე — цветник, цветочный

სახელი — имя

სახლი — дом

სემს — пьёт

სველი — мокрый (-ая, -ое)

სია — список

სიამოვნება — наслаждение, удов-
летворение

სითბო — тепло, теплота

სიმღერა — песня

სიხარული — радость

სკამი — стул

სკოლა — школа

სთხოვა — попросил (-а) он, она

სომხები — армяне

სოფელი — деревня, село

სოჭი — пихта

სრიალებს — скользит

სტვენს — свистит

სტკივა — шолит

სურათი — картина

სუფთა — чистый (-ая, -ое)

სძინავს — спит

სწრაფად — быстро, скоро

სხვა — другой (-ая, -ое), иной
(-ая, -ое)

სხვისი — чужой (-ая, -ое)

ტ

ტარი — древяно, ручка, рукоятка

ტფა — сковородка

ტკბილი — сладкий
ტოროლა — жаворонок
ტოტი — ветвь, рукав
ტყე — лес
ტყუილი — ложь

უ

უარესი — хуже, худший (-ая, -ее)

უარი — отказ

უთო — утюг

უთხრა — сказал (-а)

უკერებს — пришивает он (она) ему (ей)

უკვე — уже

ულვაში — ус, усы

უმცროსი — младший (-ая, -ее)

ურემი — арба

ურო — молот

უსმენს — слушает его, её

უფროსები — начальство, старшие

უქმე — праздничный, не рабочий день

უყვარს — любит

უძელო — без костей

უძლეველი — непобедимый (-ая, -ое)

უხარიათ — радуются

უჯრა — выдвижной ящик

ფ

ფანქარი — карандаш

ფართო — широкий (-ая, -ое)

ფაფა — каша

ფაფუკი — мягкий (-ая, -ое)

ფერდობი — склон, скат, откос, косогор

ფერი — цвет

ფეხი — нога

ფიფქი — снежинка

ფიჭა — софы

ფლავი — плов

ფოთოლი — лист растения

ფორთხალი — апельсин

ფრენა — летание, полёт, лететь

ფრთა — крыло

ფული — деньги

ჭ

ჭათამი — курица

ჭალაჭი — город

ჭალი — женщина

ჭართველები — грузины

ჭაბი — ветер

ჭარხანა — завод

ქვევით — внизу, ниже

ქვეყანა — страна, свет, мир, все-ленная

ქვის — каменный (-ая, -ое)

ქილა — банка

ქობა — подол

ქორი — ястреб

ქსელი — сеть

ქსოვს — ткёт

ქუდი — шапка, фуражка

ქურჭი — шуба, тулуп

ღ

ღამე — ночь

ღარი — желоб

ღალანა — яркий, -ая -ობ

ღერო — стебель

ღილი — пуговица

ღიმილი — улыбка

ღორი — свинья

ღრმა — глубокий (-ая, -ое)

ღუმელი — печь, печка

ყ

ყავა — кофе

ყავარჯენი — костыль

ყბა — челюсть

ყელი — горло, шейка

ყეფს — лаёт
ყვაეი — ворона
ყვაეილი — цветок
ყვითელი — жёлтый
ყივილი — петь (о петухе)
ყოველი — всякий (-ая, -ое)
ყოველთვის — всегда
ყრის — сыпет, бросает, разбира-
сывает

ყური — ухо
ყურმილი — трубка (телефона)
ყურძენი — виноград

შ

შაშვი — дрозд
შედის — заходит
შემდეგ — после, затем, потом
შემოდგომა — осень
შემოძახება (ვინმესთვის ხმააღლა
მიძარტვა) — крикнуть кому-
нибудь

შენობა — здание
შეშა — дрова
შეხედა — встретил (-а)
შიკრიკი — курьер
შინდი — кизил
შინ — дома, домой
შორს — далеко
შოშია — скворец
შრიალი — шуршать, шелестеть
შრომა — труд

ჩ

ჩამიჩი — сушёный виноград
ჩამოხსნა — снял (-а)
ჩამოჰკიდა — повесил (-а)
ჩარჩო — рама, рамка
ჩარხი — станок
ჩემი — мой, моя, мое
ჩირი — сушёные фрукты
ჩიტა — птичка

ჩუმი — молчаливый (-ая, -ое),
безмолвный, тихий
ჩურჩხელა — сладость, приготов-
ленная из виноградного сока
и орехов

ჩქარი — быстрый

ც

ცა — небо
ცარცი — мел
ცემინება — чихать
ცვარი — роса
ცივა — санки, салазки
ცივა — холодно
ციცქნა — крошка
ცივი — холодный (-ая, -ое)
ცინდალი — котёнок
ციუვი — белка
ცოდნა — знать, ведать, зна-
ние, умение
ცოტა — мало, немножко
ცხელი — горячий (-ая, -ое)
ცხელა — жарко
ცხენი — лошадь
ცხვარი — овца
ცხვირი — нос
ცხოველი — животное

ძ

ძაბრი — воронка
ძალიან — сильно, очень
ძაფი — нить, нитка
ძალღი — собака
ძე — сын
ძეხვი — колбаса
ძვალი — кость
ძილი — сон
ძირს — под, вниз, внизу
ძმა — брат
ძმარი — уксус
ძმობა — братство

ძლიერი — сильный (-ая, -ое),
могучий (-ая, -ее)
ძოვს — пасётся
ძროხა — корова
ძნელი — трудный (-ая, -ое)
ძუა — конский волос

წ

წაბლი — каштан
წაში — секунда
წამალი — лекарство
წამობტა — вскочил (-ა)
წაყვანა — брать с собой
წელს — в этом году
წერო — журавль
წერილი — письмо
წერს — пишет
წვალემა — мука, мучение, пытка

წვიმა — дождь
წითელი — красный
წივილი — вниз
წიწილა — цыплёнок
წყალი — вода
წყარო — родник, источник

ჭ

ჭალა — роца
ჭამა — есть, кушать
ჭარხალი — свёкла, бурак
ჭალარა — седой (-ая, -ое)
ჭალი — люстра
ჭედავს — куёт
ჭერი — потолок
ჭექა — гроза
ჭია — червь
ჭიაბაია — божья коровка
ჭიანჭველა — муравей
ჭიკჭიკი — чирикать
ჭიქა — стакан
ჭკუა — ум, рассудок
ჭრა — резать, сечь, сечь

ჭრელი — пёстрый
ჭრიკინა — сверчок, стрекоза
ჭუცი — индюшонок
ჭურჭელი — посуда
ჭყაპი — слякоть

ხაზი — линия, черта
ხანძარი — пожар
ხალათი — халат, блуза
ხარი — бык
ხაჭო — творог
ხახვი — лук
ხბო — телёнок
ხე — дерево
ხედავ? — видишь?
ხელი — рука
ხერხი — пила
ხიდი — мост
ხილი — фрукты
ხმა — голос
ხმაური — шум
ხმელი — сухой
ხოჭო — жук
ხრავს — гложет
ხურდა — сдача
ხურდება — нагревается
ხშირი — частый (-ая, -ое)

ჯ

ჯამი — миска
ჯაქვი — цепь
ჯართი — металлолом
ჯეჯილი — всходы пшеницы
ჯიბე — карман
ჯობია, ჯობს — лучше
ჯონი — палка

კ

კაერი — воздух
კაეა — климат
კიმნი — гимн
კილია — висит
კობლი — гобой (музыкальный инструмент)

ს ა რ ჩ ე ვ ი

წინასაანბანო გაკვეთილები (სასაუბროები, სურათები)	8
საანბანო პერიოდი	21
ანბანის შემდგომი პერიოდი	
საკითხავი მასალა	180
გაზაფხული — ი. ჭავჭავაძისა	180
მკვებარა ქოთანი — „დედაენიდან“	181
შრომა, მხოლოდ შრომა — მ. თავაძისა	182
ვანო და ჩიტი — ი. გოგებაშვილისა	183
ძმურად — მარიჯანისა	184
მეგობრები — კ. გოგიაშვილისა	185
სიმღერა საქართველოზე — გ. ჭიჭინაძისა	186
ნანას თვალები — თ. ერისთავისა	187
ზარმაცი ფისო — ქ. გუგუშვილისა	188
ტყე და მისი მშვენიერება — ი. გოგებაშვილისა	188
სანიმუშო სიტყვები და ფრაზები	
წინასაანბანო გაკვეთილებისათვის	130
ანბანური ლექსიკონი	150

Давитнани Ахакий Алексеевич
Мушкუდიანი Валერიан Илларионович
Цихისელი Тамара Описимовна

Г Р У З И Н С К И Й Я З Ы К .

Учебник для IV класса одиннадцатилетнего обучения русской школы
Грузинской ССР.

რედაქტორები: გ. ახალაია, ც. ნევეროვსკაია
მხატვრული რედაქტორი გ. ზაკალაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ნ. გაგნიძე
უფრ. კორექტორი ნ. დგებუაძე
კორექტორი მ. ოდილავეძე
გამომცემი ლ. დავითური

ИБ № 3944 Учебное издание

ხელმოწერილია დასაბუქდად 11.05.88. ოფსეტის ქალაღი 60×90¹/₁₆. ნაბეჭდი თა-
ბაზი 10. საღებავ. გატარება 40,5. სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბაზი 8.45.
ტრაჟი 40,000 შუკვ. 1489

ფაზი 40 კაბ.

გამომცემლობა „განათლება“, თბილისი, ორჯონიკიძის ქ. № 50
Издательство «Ганатлеба», Тбилиси, ул. Орджоникидзе. 50

1989

საქართველოს სსრ გ.მომცემლობათა, პოლიგრაფიისა და წიგნის ეპკრობის საქ-
მეთა სახელმწიფო კომიტეტის თბილისის ო. კავკაჟაძის სახ. წიგნის ფაბრიკა,
მეგობრობის გამზირი № 7.

Тбилисская книжная фабрика им. И. Чавчавадзе, Государственного ко-
митета Грузинской ССР по делам издательства, полиграфии и книжной
торгов.ии, пр. Дружбы № 7.

ვინ როგორ უღლის სახელმძღვანელოს

№	მოსწავლის სახელი და გვარი	ხასწ. წელი	წიგნის მდგომარეობა	
			წლის დასაწყისში	წლის ბოლოს